

DRAUGAS

PERIODICALS
July 25, 2003
Vol. XCIV

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PENKTADIENIS - FRIDAY, LIEPOS - JULY 25, 2003

*****MIXED ADC 606
250 75 0000
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07-24-03

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 143
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Lietuviams — pasaulio čempionato sidabras; „Lituanica“ geriausių grupėje; Ilgauskas greičiausiai nežais 2 psl.

Kirilica sklinda ir oro bangomis; ką daro kiti; nori iširti žmogaus teisių padėti Čėnųje 3 psl.

„Bičiulystė“ 4 psl.

„Draugo lietuviukai“ 5 psl.

Ar Lietuvoje keisis dainų šventės; prisimintas a. a. Jonas Kašuba 6 psl.

A. A. plk. V. Skirgaila. 7 psl.

Čikagiečiai pagerbė Atlanto nugalėtojus; mirė dr. Vincas Maciūnas 8 psl.

Sportas

* Ispanijoje vykstančiame vandens sporto šakų planeto čempionate ketvirtadienį pagaliau pusfinalio ribą peržengė ir Lietuvos plaukikas. Vytautas Janušaitis kvalifikacinėje 200 m kompleksinio plaukimo varžybose atstumą įveikė per 2 min. 2.01 sek. ir su šeštu rezultatu pateko tarp šešiolikos pusfinalyje dalyvaujančių plaukikų.

* Rugsėjo 8-17 d. Vilniuje vykstančiame Europos karšto oro balionų čempionate dalyvaujančiams oro balionams degalus tiekia „LUKOIL Baltija“. Bendra paramos suma — 100,000 litų, o tai atitinka maždaug 100,000 litrų suskystintų dujų. Vienam skrydžiui oro balionas pripildoma maždaug 160-180 litrų suskystintų dujų.

Naujausios žinios

* Pasaulio jaunimo dienų simbolis — medis kryžius — pirmą kartą keliaus po Lietuvą.

* Siemiet iš Garantinio fondo bankrutuojančių ir bankrutavusių įmonių darbuotojams skirta daugiau kaip 11 mln. litų.

* Tuskulėnų rimties parke rasti, kaip spėjama, sovietinio režimo aukų palaikai.

* Lietuvos karo laivas „Žemaitis“ išplaukia į Rusiją.

* Darbą Lietuvoje pradėjo naujieji Bosnijos ir Hercegovinos bei Bangladešo ambasadoriai.

* Sumtas pagrindinis itariamasis Europos Sąjungos SAPARD lėšų grobstymo byloje.

* Turta ir pajamas šiemet deklaravo beveik 150,000 Lietuvos gyventojų.

* Prezidentas domėjosi, su kokiomis problemomis susiduria Maskvoje dirbantys Lietuvos verslininkai.

Kol Lietuva nepritars išskirtiniam JAV karių statusui, Amerikos paramos negaus

Vilnius, liepos 24 d. (BNS, Elta) — Kol nepritars JAV karių neliečiamybės statusui Tarptautiniame baudžiamajame teisme, Lietuva negaus finansinės paramos karinėms pajėgoms, pabrėžė Lietuvoje viešintis JAV gynybos sekretoriaus pavaduotojas Dov S. Zakheim.

„Mūsų kariai padeda pasiekti laisvę įvairioms valstybėms visame pasaulyje. Mes negalime leisti, kad „atsidekojant“, už tai jie būtų vadinami karo nusikaltėliais“, pažymėjo aukštas JAV pareigūnas.

Pasak jo, JAV neverčia valstybių išstoti iš Tarptautinio baudžiamosio teismo, tačiau prašo pasirašyti atskirą dvišalį susitarimą, vadinamąjį 98 straipsnį, pagal kurį visi nesutarimai su JAV būtų sprendžiami tiesiogiai. „Tokie yra JAV įstatymai ir mes jų griežtai laikysimės“,

patikino Dov S. Zakheim.

Šių metų liepos 1 d. JAV laikinai nutraukė paramos teikimą beveik 50 valstybių, tarp jų ir Lietuvai bei dar penkioms valstybėms, siekiančioms tapti NATO narėmis, nes jos nesuteikė amerikiečiams neliečiamumo statuso, apsaugojančio juos nuo baudžiamosio persekiojimo Tarptautiniame baudžiamajame teisme.

Suėjus terminui, iki kurio pasaulio valstybių vyriausybės turėjo pasirašyti sutartis dėl specialaus amerikiečių statuso, JAV prezidentas George W. Bush paskelbė, kad JAV išimti taikys 22 valstybėms. Tačiau Lietuvos tarp jų nebuvo.

Pasak susitikime dalyvavusio kariuomenės vado, generolo majoro Jono Kronkaitio, „yra tik labai maža galimybė, jog tokia išimtis gali būti padaryta“. Pasak jo, Lietuva jau išnaudojo

Lietuvos kariuomenės vadas, generolas majoras Jonas Kronkaitis (dešinėje) priima JAV gynybos sekretoriaus pavaduotoją Dov S. Zakheimą.

beveik visą šiemet metams jai skirtą paramą, be to, nuo visateisės narystės NATO pradžios karinė pagalba bus atnaujinta.

Savo ruožtu, JAV gynybos sekretoriaus pavaduotojas patikino, jog Vašingtonas ir toliau suteiks paramą antiteroristinėms

koalicijos operacijose Afganistane ir Irake dalyvaujantiems Lietuvos kariams.

Nukelta į 7 psl.

Lietuva nenusileis Amerikai ir nesutiks su jos karių neliečiamybe

Vilnius, liepos 24 d. (Elta) — Lietuva nekeis savo nuostatos ir nesutiks suteikti JAV kariams išskirtinio statuso Tarptautiniame baudžiamajame teisme, ketvirtadienį po susitikimo su JAV gynybos sekretoriaus pavaduotoju Dov S. Zakheim patikino Užsienio reikalų ministerijos sekretorius Giedrius Čekuolis.

„Mūsų pozicija išlieka — mums tai nėra žaidimas. Mes vertinam Tarptautinį baudžiamąjį teismą“, sakė G. Čekuolis. Pasak jo, Lietuva jau nuo pat pradžių buvo tarp šios institucijos steigėjų ir yra visokeriopai jai įsipareigojusi.

„Mūsų pastangos bus dedamos į tai, kad šis klausimas būtų sprendžiamas bendrame Europos valstybių ir Amerikos kontekste“, pareiškė G. Čekuolis.

Valstybės ir teisėsaugos vadovai skelbia karą korupcijai

Iš kairės — prezidentas Rolandas Paksas, finansų viceministras Vitas Vasiliauskas ir generalinis policijos komisaras Vytautas Grigaravičius. Sauliaus Venckaus (ELTA) nuotr.

Vilnius, liepos 24 d. (Elta) — Lietuvos pareigūnai tikisi, kad sutelkus pastangas, apsvačius nuo susikompromitavusių kolegų, pavyks „atrikti riekę“ nuo 10 milijardų litų, kasmet besisukančių šešėlinės ekonomikos, kontrabandos baruos.

Iš tarnybos atleidžiami korupcija įtariamai muitinės pareigūnai

Vilnius, liepos 24 d. (BNS) — Del įtarimų pagalba kontrabandininkams iš tarnybos atleisti Vilniaus teritorinės muitinės Oro uosto posto pareigūnai.

Vyresnysis inspektorius Kęstutis Golubka ir pamainos viršininkė Ingrida Papaurėlienė Specialiųjų tyrimų tarnybos (STT) pareigūnų buvo su-

laikyti liepos 7 dieną. Pareigūnai įtariamai piktnaudžiavimu tarnyba ir pagalba taurių metalų kontrabandininkams.

Liepos 21 dieną K. Golubka buvo atleistas iš tarnybos jo paties prašymu. Pamainos viršininkė I. Papaurėlienė vadovė ketina atleisti, kai ši pasveiks. Moteris kitą dieną po sulaikymo susirgo.

Greideliu, generalinio prokuroro pavaduotoju Vytautu Barausku ir finansų viceministru Vitu Vasiliausku aptarė šių institucijų veiklą mazinant šešėlinės ekonomikos mastus ir kovą su ja.

Šis susitikimas — tai prezidento jau pradėto pokalbio apie kovą su kontrabanda tęsinys. Šiuokart plačiau paliesti mokėsi vengimo, nelegaliai įvežtų prekių pardavimo, atlyginių „vokeliuose“ klausimai.

Kaip sakė prezidento atstovas spaudai Rosvaldas Gorbaciovas, Nukelta į 7 psl.

Kauno elektrinė tiekia elektrą Karaliaučiu

Karaliaučius, liepos 24 d. (BNS) — Kauno termofikacinė elektrinė, neseniai perejusi į Rusijos gamtinių dujų milžinės „Gazprom“ rankas, tiekia elektros energiją Karaliaučiaus sričiai. „Gazprom“ žada, jog parduodamos elektros kainos neviršys tos, kuria Karaliaučius moka už elektrą, perkamą iš St. Peterburgo elektrinės. „Gazprom“ taip pat įsipareigojo patiekti Karaliaučiaus sričiai gamtines dujas.

Vokietija Lietuvos informatikos specialistams siūlo „žalias kortas“

Vilnius, liepos 24 d. (Elta) — Vokietija vieneriems metams — iki 2004-ųjų pabaigos pratęsė „žaliosios kortos“ galiojimą, kuriuo informatikos specialistams suteikiama galimybė legaliai įsidarbinti bei apsigyventi Vokietijoje.

Lietuvos pareigūnų nuomone, tai dar sumažins valstybės informatikos specialistų skaičių.

„Lietuva dažniausiai palieka profesionalai, specialistai, sugebantys kurti programinius

produktus. Jų skaičius nedidelis, ir mes jausime šių specialistų stygių“, tikina Informacinės visuomenės plėtros komiteto direktorius Aurimas Matulis. Anot jo, valstybėje stipriai auga informacinės technologijos ir kuo greičiau bus pasiektas lūžio taškas ir pletojamos paslaugos internete, tuo greičiau pasijus informatikos zinovų trūkumas.

„Pavojus, kad mūsų šalies informatikos specialistai išvyks dirbti kitur, kur jiems sudarytos geresnės gyvenimo ir darbo są-

lygos, — yra. Ir ne tik iš Vokietijos pusės. Tyrimų duomenimis, 2005 metais žinių ekonomikos specialistų deficitas sieks 1.5 milijono“, išitinkęs ir Lietuvos informacinių technologijų, telekomunikacijų ir raštinės įrangos įmonių asociacijos „InfoBalt“ viceprezidentas Romualdas Krukauskas. Jis sako, kad „protų nutekėjimą“ sustabdyti galima, tačiau kol kas visi planai ir programos, kurių sukurta ar ne šimtas, lieka tik popieriuje. Nukelta į 7 psl.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

JAV

Vašingtonas. Pentagonas ketina per kelis mėnesius pakeisti pavargusius nuo karo Irake karius naujais JAV ir užsienio daliniais. Dauguma naujų JAV karių tarnaus Irake vienerius metus — standartinį karo Vietname laikų tarnybą laiką. Tarp kitų karinių dalių, kurios atvyks į Iraką, bus vadinamoji brigada „Stryker“, kurios pagrindinė kovos mašina yra naujas, pagal moderniausias technologijas pagamintas šarvuotasis automobilis „Stryker“. Brigada spalio mėnesį pakeis 3-įjį šarvuotąjį pulką. I rikiuotė stos tūkstančiai Valstybės gvardijos karių.

Vašingtonas. Didelis pasipriešinimas Irake JAV kariuomenei po karo buvo netikėtas Vašingtonui, trečiadienį pranešė gynybos sekretoriaus

pavaduotojas Paul Wolfowitz. Tačiau jis paneigė nuomones, kad prezidento George W. Bush administracija nebuvo pasirengusi karo padariniams ir Irako atkurimo pokario laikotarpiu sunkumams. „Blogiausia tai, jog iki karo niekas ne nemanė, kad nusikaltama gauja sadių ir banditu, kurie valdė Iraką 35 metus, toliau kovos ir tės vadinamąjį partizaninį karą“, sakė jis, pridurdamas, kad irakiečiai tebebiją nuverstų savo valdytoją.

New York'o tarybos nari James Davis savivaldybės salėje nušovė Othniel Askew prieš dvi dienas iki šio įvykio paskambino FBI ir apkaltino tarybos nari priekabiavimu. 31 metų O. Askew nušovė J. Davis'ą trečiadienį per miesto tarybos posėdį. New York'o policijos pareigūnams pradėjus šaukti O. Askew, šis taip pat už-

vo. FBI New York'o biuro išplatintame pranešime sakoma, kad antradienio rytą pareigūnai sulaukė O. Askew skambučio. Vyriškis varžėsi su 41 metų J. Davis dėl Demokratų partijos kandidato statuso ateinančiuose miesto valdžios rinkimuose Brooklyn'e.

Vašingtonas. 2003 metų rugsėjo 9 dieną Šiaurės Korėja pasiskelbė branduoline valstybe, jeigu JAV nesims skubių priemonių krizei sureguliuoti, praneša JAV dienraštis „The Washington Times“. Pasak aukšto vyriausybės atstovo, JAV turi padaryti rimtą nuolaidų per derybas šiuo klausimu. Branduolines valstybes statusas leis Šiaurės Korėjai atlikti masinio naikinimo ginklų bandymus ir pradėti jų gamybą. Rugsėjo 9-ąją stalinistinėje Šiaurės Korėjoje švenčiama Valstybės įkūrimo diena.

Bostonas. Dėl Bostono katalikų arkivyskupijoje tvyrančios „slaptumo atmosferos“ daugiau kaip 60 metų dvasininkai galejo seksualiai išnaudoti

vaikus, trečiadienį paskelbė Massachusetts generalinis prokuroras Tom Reilly. Jis pažymėjo, jog pačios arkivyskupijos dokumentai rodo, kad nuo 1940 metų dėl seksualinio išnaudojimo skundėsi 789 nukentėjusieji asmenys. Jie kaltino 237 kunigus. Šie skaičiai atskleidė „nedovanotina“ Bažnyčios hierarchijos nesugebėjimą užkirsti kelią tokiems dalykams.

IRAKAS

Bagdadas. JAV kariuomenė ketvirtadienį Bagdade išplatino nukautą Saddam Hussein sūnų — 39 metų Uday ir 37 metų Qusay — nuotraukas, kuriose abiejų brolių kunai matomi iki pusės. Kariuomenė tokiu būdu tikisi išsklaidyti diktatoriaus sūnų mirtimi netikintų irakiečių abejones. Kartu buvo išplatintos ir Uday ir Qusay rentgeno nuotraukos. Saddam Hussein sūnus buvo nukauti antradienį per 6 valandas trukusį mušį Irako šiaurėje, Mosulio mieste. Pastata, kuri

gynė jų vadovaujamas būrys, sūrmavo 200 JAV karių, remiamų sraigtasparnių.

Mosulas. Asmenį, kurio suteikta informacija padėjo nukauti Saddam Hussein sūnus ir kuris tikriausiai jau gavo 30 mln. dol. atlygį (15 mln. dol. už kiekvieną nukautąjį), saugo amerikiečių kariai. JAV pulkininkas Joe Anderson teigė, kad informatorius yra saugomas, tačiau atsiskaitę patvirtinti vietos gyventojų įtarimus, kad šis asmuo yra vienos genties šeichas Nawaf Mohammed al-Zaidan, namo, kuriame slapstėsi Saddam Hussein sūnus, savininkas.

Arabų palydovinis kanalas „Al-Arabiya“ ketvirtadienį parodė vaizdo įrašą, kuriame Saddam Hussein ištikimais fida-lijų kovotojais prisistatė vyrai žada atkeršyti už jo sūnų Uday bei Qusay mirtį ir testų išpuolius prieš amerikiečių pajėgas bei su jomis bendradarbiaujančius irakiečius. „Už Uday ir Qusay nužudymą bus atkeršyta. Jų nužudymas nesumazins

išpuolius prieš amerikiečius, priešingai, jų daugės“, sakė vyrams. Gruputė taip pat pažadėjo susidoroti su irakiečiais, kurie bendradarbiauja su JAV pajėgomis.

Bagdadas. Trys JAV kariniai žuvo ketvirtadienį Irako šiaurėje. Vašingtonas vylėsi, kad buvusio diktatoriaus sūnų žūtis užbaigs partizaninį karą.

Bagdadas. Irako valdančioji taryba per dvi savaites sudarys ministrų kabinetą ir sudarys darbo grupę, kuri padės pamatus naujai valstybės konstitucijai, ketvirtadienį sakė Tarybos pirmininko pargigas einantis Mohammed Barhul Uloom. 25 narių Taryba — laikinoji vykdomosios valdžios institucija — turėtų nustatyti savo darbo taisykles. Tuo tarpu 81 metų Tarybos narys sunitas Adnan Pachachi, priklausantis partijai „Nepriklausomi irakiečiai už demokratiją“, ketvirtadienį Londone sakė, kad irakiečiai perims Irako valdymą iš savo rankas pusantrų metų bėgę.

SPORTO

APŽVALGA

RENGIASI ĮGYVENDINTI SAVO SENA
SVAJONĘAlpinistas Saulius Vilius.
Algirdo Sabaliausko (Elta) nuotr.

Lietuvos alpinistas Saulius Vilius, gegužės 22-ąją įkopus į aukščiausią pasaulio viršukalnę Everestą (8,848 m), rengiasi naujam žygiui. Rugpjūčio viduryje 31-erių metų šiaulietis su keliais bendraminčiais išvyks į Tadžikiją, kur Pietvakarių Pamyre, netoli Afganistano, bandys įkopti ir keliolika kalnų viršūnių, turinčių lietuviškus pavadinimus.

„Apie Pietvakarių Pamyra svajoju jau dešimt metų“, — spaudos konferencijoje trečiadienį sakė S. Vilius. Jis teigė, kad ten nuvykti anksčiau nepavyko dėl nepastovios politinės padėties.

S. Vilius tvirtino, kad jis jau atsisagavo po kopimo į Everestą ir vėl nekantrauja išvykti. Jis pasidžiaugė, kad, rengiantis naujam žygiui, pavyko gauti nemažai reikalingos informacijos iš ankstesnės ekspedicijos Pietvakarių Pamy-

re dalyvavusių Lietuvos alpinistų. Beje, Saulius savo žygį skiria lakūnų Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydžio per Atlantą 70-mečiui.

S. Vilius su alpinistais Ramūnu Ališausku, Edmundu Joniku ir Rūta Tolpežnikaitė į kalnų viršūnes ketina kopti apie 20 dienų. Tuo pat metu Pietvakarių Pamyre kalnų viršūnes šturmuos ir dar beveik 30 Lietuvos alpinistų. Jų pagrindinis tikslas — įkopti ir penkias kalnų viršūnes su lietuviškais pavadinimais: „Lietuvos“ (6,080 m), „Čiurlionio“ (5,794 m), „Doneičio“ (5,837 m), „Dariaus ir Girėno“ (5,998 m) bei „Lituanikos“ (6,004 m).

Lietuvos alpinizmo federacijos viceprezidento Viliaus Šaduikio teigimu, Pamyre ir Tian Šanyje iš viso yra 22 kalnų viršūnės, kurioms buvo suteikti lietuviški pavadinimai.

Lietuvos keliautojų sąjungos (LKS) vadovas Algimantas Juocevičius sakė, kad jų rengiamos turizmo pirmosios dalyje Fanų kalnuose iš viso dalyvaus 123 keliautojai. Jų maršrutai nuvingiuos per kalnų perėjus, ledynus, taip pat šalia esančias viršūnes. Turizmo Pamyro ir Fanų kalnuose skirta keliautojo Antano Poškos gimimo 100-mečiui.

(Elta)

LIETUVOS KREPŠINIO RINKTINĖ NEBESITIKI
SULAUKI Ž. ILGAUSKO

Tikimybė, kad JAV NBA rungtyniaujantis Žydrūnas Ilgauskas atstovaus Lietuvos krepšinio rinktinėi Europos čempionate Švedijoje, mažėja. Tuo ypač netiki krepšinio tėvas Metislovas Ilgauskas, kuris „Lietuvos rytui“ tvirtino, kad „Žydrūnas norėjo žaisti rinktinėje, bet nuo jo norų tas nelabai daug priklauso“.

Pasak tėvo, Ž. Ilgausko klubas „Cleveland Cavaliers“ nenori, kad krepšininkas „žaistų Europos čempionate, nes yra didžiulė rizika gauti traumą“, tačiau M. Ilgauskas teigė tikintis, kad jo sūnus Atėnų olimpinėse žaidynėse „tikrai daly-

vausias“. Europos čempionate Švedijoje bus kovojama ir dėl likusių trijų kėlinių ir olimpiadą 2004-aisiais metais. Žydrūno Ilgausko sprendimas dėl atstovavimo rinktinėi turėtų būti paskelbtas po savaitės ar dešimt dienų.

„Lietuvos ryto“ teigimu, nors Lietuvos krepšinio rinktinės vadovai dar tikisi perkabėti 28 metų amžiaus, 220 centimetrų ūgio „centrą“, bet jau prieš savaitę kai kurie su rinktinę susiję asmenys neoficialiuose pokalbiuose prasiitarė nebesitikėti sulaukti Žydrūno Ilgausko.

(Elta)

ŠVIETIMO PER SPORTĄ METAI

Kūno kultūros ir sporto departamente įvyko pirmasis švietimo per sportą metų koordinacinio komiteto posėdis.

Europos Parlamento ir Europos Tarybos sprendimu, 2004 m. paskelbti Europos švietimo per sportą metais. Siekiant tinkamai koordinuoti pasirengimą šioms metams, Lietuvoje ir buvo sudarytas komitetas, į kurį įeina visų centrinių sporto organizacijų atstovai. Švietimo ir mokslo ministerijos, kitų švietimo ir jaunimo organizacijų, Lietuvos savivaldybių asociacijos atstovai, Seimo nariai.

Komiteto pirmininkas — KKS generalinis direktorius Vytautas Nėnys.

Pirmajame posėdyje koordinaciniam komitetui buvo pateiktas pirminis veiksmų planas, kuris, komiteto narių siūlymu, iki rugpjūčio vidurio bus papildytas ir pakoreguotas. Veiksmų planas skirtas Lietuvos jaunimui — nuo darželinukų iki studentų.

Veiksmų planas bus įgyvendinamas trimis pagrindiniais kryptimis — teisės ir norminių aktų tobulinimas ir rengimas, visuomenės švietimas, formuojant teigiamą požiūrį į sveikatos saugojimą, tvirtesnio bendradarbiavimo tinklo tarp švietimo ir sporto institucijų sukūrimas bei palaikymas.

Švietimo per sportą metų projektai bus įgyvendinami įvairių organizacijų lėšomis, tačiau taip pat dalinį finansavimą bus galima gauti ir iš Europos Sąjungos — įvertinus šalių pateiktus projektus, skirtus švietimo per sportą metams, ES gali skirti 50 proc. finansavimą jiems įgyvendinti.

Lietuvoje švietimo per sportą metams skirtus projektus, atsižvelgdama į Europos Komisijos atrankos reikalavimus, vertins koordinacinio komiteto pirmininko patvirtinta švietimo per sportą metų ekspertų komisija. (BNS)

Iš Graikijos sugrįžusius Lietuvos krepšininkus, pasaulio jaunių čempionato sidabro medalio laimėtojus, sveikina dekingi tautiečiai.
Tomo Bauro (Elta) nuotr.LIETUVIAMS — PASAULIO
ČEMPIONATO SIDABRAS

Baigėsi finalinės Pasaulio jaunių čempionato rungtynės tarp Lietuvos ir Australijos rinktinės. Lietuvos rinktinė pralaimėjo rezultatu 92:126 (25:35, 25:36, 24:39, 18:26) ir iškovojo II vietą.

Geriausiu čempionato žaidėju išrinktas Australijos rinktinės žaidėjas Andrew Bogut. Trečią vietą užėmė Graikija, kuri rezultatu 73:64 įveikė Kroatijos rinktinę.

Linas Kleiza pelnė 26, Steponas Babrauskas 20, Artūras Jomantas 15, Jonas Mačiulis 7, Paulius Jankūnas 6, Laurynas Petčiukaitis 5, Linas Lekavičius ir Paulius Joneliūnas — po 4, Marius Prekevičius ir Darius Šilinskis — po 2, Martynas Mažeika 1.

Australijos daugiausia taškų pelnė Andrew Bogut — 35, Steven Markovic 30, Matthew Knight 17 ir Brad Newley 16.

Be Boguto, į simbolinį penketuką pateko Linas Kleiza, Jose Barea (Puerto Rico), Roko Ukić (Kroatija) ir Costa Vassiliadis (Graikija).

Pusfinalio dvikovą tarp Lietuvos ir Graikijos rinktinės laimėjo Lietuva rezultatu 75:72. Australija 97:84 įveikė Kroatiją.

Startinis Lietuvos rinktinės penketukas: Linas Kleiza, Paulius Jankūnas, Marius Prekevičius, Darius Šilinskis ir Steponas Babrauskas.

Rungtynės prasidėjo nervingai, abi komandos mėto ne itin taikliai. Lietuviai geriau kovojo dėl atšokusiu kamuoliu. Jankūno saskaitoje jau 7 kamuoliai. 12-9 — Pirmą metimą pataikė komandos lyderis Linas Kleiza. Jis taip pat blokavo vieną kamuolį bei dukart perėmė. Šilinskis

pelnė 6, Prekevičius 4. Graikai išsiveržė 4 taškais — 12:16 po pirmo kėlinuko.

Antrame kėlinuke graikai didina persvarą — 14:23 po kelių minučių. Vietoje Kleizos aikštėje pasirodė Martynas Mažeika, kuris iškart pataikė tolimą metimą. Nepaisant to, graikai didina skirtumą 18:29. Valdas Dapkus pelno tolimą metimą — 24:34. Varžovai neduoda laisvai judėti Kleizai ir jau 6 kartus stabdo jį neleistiniais būdais. Didžioji pertrauka — lietuviai pralaimi 10 taškų 32:42.

Trečiame kėlinuke pirmus taškus pelnė Lietuvos rinktinė — 36:42. Lietuviai ir toliau švelnina skirtumą — 40:44. Kleiza ir Šilinskis pelno po 12 taškų. Graikai išlaiko penkių taškų skirtumą 43:48. Varžovai didina skirtumą iki 9 taškų 45:54. Kėlinukas baigiasi rezultatu 50:59.

Ketvirtame kėlinuke lietuviai mažina skirtumą 54:59. Kleiza jau pelnė 21 tašką, o Lietuva atsilieka 3 taškais — 58:61. Lietuviai išlygina ir persverė skirtumą. Likus kelioms minutėms Lietuva pirmauja 72:66. Kleiza — 25 taškai ir 13 kamuolių, Šilinskis — 18. Kėlinuko pabaigoje penktą pražangą gavo rezultatyviausias graikų žaidėjas Perperoglou, kuris pelnė 24 taškus. Nepaisant, kad graikai priartėjo, lietuviai atsilaukė lemiamomis akimirkomis ir laimėjo rezultatu 75:72.

Geriausiai Lietuvos rinktinėje žaidė komandos vadas Linas Kleiza, kuris pelnė 27 taškus, atkovojo 13 kamuolių, 4 kartus perėmė kamuolį, tris kartus veiksmingai atidavė kamuolį ir tiek pat kartų blokavo varžovų metimus. Be to,

Lietuvos jaunių rinktinės vyriausias treneris Raimundas Kairys.
T. Bauro (Elta) nuotr.

Krepšinio interneto info

„NUSIPIRKO“
AMERIKIETI

„Lietuvos ryto“ krepšinio klubas pasirašė sutartį su amerikiečiu Dickey Simpkins (206 cm, 31 metai), kuris praėjusią sezoną rungtyniavo Kazanės „Unics“ (Rusija) komandoje.

Kaip rašo „Lietuvos rytas“, per „FIBA-Europe“ Čempionų taurės Šiaurės konferencijos turnyro finalą Vilniuje D. Simpkins buvo vienas pagrindinių „Unics“ ginklų, padėjusių Kazanės klubui finale įveikti „Lietuvos ryto“ krepšininkus.

„Taktiką jis mus nugalėjo, todėl ir nusprendė prisivilioti“, — juokavo „Lietuvos ryto“ komandos treneris Jo-

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesunčiam. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktore — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpelis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis
• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamas, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo.
Siunčiant prašome pasilikti kopiją.
El-paštas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

Lietuvos rinktinės vadovas ir geriausias čempionato žaidėjas Linas Kleiza.
T. Bauro (Elta) nuotr.Platinkite „DRAUGĄ“
DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutarkys dantis už priimaną kainą. Sustatymai kaitėti angliskai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260. Jei reikalinga pagalba po darbo valandų, skambinti „pager“ numeriu 708-644-0074.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd St.,
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155.

ARAS ŽIJOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kaltas lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

„LITUANICOS“ FUTBOLININKAI — GERIAUSIŲJŲ TARPE

Nors „Lituanicos“ futbolo vienuolėkė ir nelaimėjo 2002—2003-ųjų metų „Metropolitan“ lygos „major“ diviziono pirmenybių, bet užimta antroji vieta yra vienas geriausiųjų paskutinių dešimties metų pasiekimų. Tik 1992-aisiais yra pavykę tapti šios diviziono čempione.

Po rudens rato atrodė, jog lietuviams bus galimybė šį retą laimėjimą pakartoti. Kuomet mūsikiškai po 9 rungtynių rudens raito nenugalėti ir surinko 23 taškus, daug kas galvojo, jog „Lituanica“ atiteks pirmosios vietos prizas. Tuomet lietuviai prieš likusias 9 komandas pirmavo 6 ar daugiau taškų.

Tačiau, kuomet prasidėjo pavasario rato susitikimai, lietuviai jau pradėjo be reikalo pralošinėti, ar atiduoti taškus po lygiosiomis sužaistų rungtynių. Pavasario rato laimikis žymiai kuklesnis — 11 taškų.

Gerai, kad juos visą laiką persekiojusi „Eagles“ vienuolėkė irgi prarado nemažai taškų, tad iki pat pirmenybių pabaigos dar vis vedė lietuviai. Tik liepos 13 d., kuomet „Eagles“ įveikė „Lightning“ (arba, kaip lenkai vadina, „Blyskavika“) komandą 2-0, jie gavo 3 taškus ir iškovojo pirmąją vietą. Beje, šį lenkų komanda tokią pergalę pasiekė jau 11-ji kartą. Jie yra laimėję ir visos Amerikos futbolo mėgėjų taure. Tačiau šį kartą, jeigu ne abejotinos vertės teisejimas kai kuriose rungtynėse ir mūsikiški per didelis aplaidumas, jiems nebūtų prognozuoti pergalės.

Trečiąją vietą pirmenybėse su 32 taškais („Eagles“ surinko 35, o „Lituanica“ — 34) iškovojo „Sockets“ komanda. Toliau: „Schwaben“, „Lightning“, „Vikings“, „Maroons“, „United Serbs“, „Green-White“

ir „Kickers“ automatiškai turėjo atsisveikinti su „major“ divizionu, o „Green-White“ sužaisti pereinamąsias rungtynes su I diviziono II vietos užėmėja. Kaip jos baigėsi, duomenų dar neturime. Kadangi I diviziono pirmąsias dvi vietas iškovojo lenkai, tai rudenį „major“ diviziono gali žaisti net 4 lenkų komandos. Žinoma, lenkų tik išlaikomos, nes pavyzdžiui, „Lightning“ žaidėjų daugumą sudaro ne lenkai, bet jų klubo samdomi žaidėjai iš Meksikos ir Pietų Amerikos. Panašiai yra ir „Schwaben“ klubo komandoje.

Kalbant apie samdymus, reikia pasakyti, jog lietuvių klubas to niekada nepraktikavo, nes neturi pinigų. O dauguma „major“ diviziono žaidėjų klubų samdymus daro, nes vien tik tokių, kurie žaistų iš meilės sportui ar savo tautiniams interesams,

dabar mažai beliko. Lietuviai yra vienas iš nedaugelio tokių klubų, nors nežinia, kaip ilgai tai pavyks išlaikyti, ypač, jeigu bus norima išlikti „major“ diviziono. „Lituanicos“ klubui nesiseka rasti stambesnių rėmėjų, kurie sutiktų paremti tūkstantinėmis sumomis: dau-

giausia matome tik mažus aukotojus ir negausius šimtininkus.

Naują pirmenybių sezoną mūsikiškai pradės rugpjūčio mėnesio paskutinį sekmadienį. Rugpjūčio viduryje jie Lėmonte surengs vasarinį futbolo turnyrą.

E. Š.

„Metropolitan“ futbolo lygos 2002—2003 metų „major“ diviziono baigminė lentelė

1. „Eagles“	18	35	47-26
2. „Lituanica“—„Liths“	18	34	38-31
3. „Sockets“	18	32	36-24
4. „Schwaben“	18	29	43-34
5. „Lightning“	18	28	35-22
6. „Vikings“	18	24	34-29
7. „Maroons“	18	21	36-29
8. „United Serbs“	18	19	27-57
9. „Green-White“	18	18	23-36
10. „Kickers“	18	10	28-40

Iš eilės — vieta, vardas, rungt. skaičius, taškai, įvartų santykis.

KĄ DARO KITI?

Kaip jie išlaiko tautybę Amerikoje?

Rūpinamės lietuvių išlaikymu savo vaikuose ir norime sudominti lietuviškais reikalais toliau atitrukusius. Matome, kad mūsų pastangos neduoda tokių rezultatų, kurių norėtume. Ar nevertėtų pasivalyti aplink? Ką daro kiti?

Užkalbinau mums artimą kaimyną latvį. Jis bendruomenės veikėjas ir skautų vadovas. „Gal reiktų visuotini posėdį sušaukti ir panagrinėti?“ — buvo jo pirmasis siūlymas. Padvejojęs siūlė draugiškai elgtis su vien anglų kalba kalbančiais ir megztų ryšius su maišytomis šeimomis. Latvių interneto tinklalapyje ieško būdų apsilankiusius sudominti. Jie naudoja abi kalbas. Latviai susirūpinę savo dykų vaikais. Prieš 15 metų šis jaunimas atėdavo į latvių namų metinius pietus — dabar pranykę. Gal reiktų ruošti renginį grynai anglų kalba — paaiškinti, iš kur jie kilę, bet reiktų pradėti nuo pradmenų, lyg jie visiškai neturėtų žinių apie Latviją. Gal kas domėtųsi apsilankyti Latvijoje? Reiktų teikti turistams naudingas žinias.

Kreipiausi į estų visuomenininkę: „Dauguma iš ankstyvesnių kartų pranykę. Rytų pakrantė būdavo aktyvi. Kai kurie pasirodė parengimuose. Kiti turi estų/suomių pavardes, bet net nesužino apie estų renginius. Šv. Jono dieną rengiamas lauzas Čikagoje. Prieš dykų atvykimą estų buvo saujelė. Wisconsin bendruomenė išmirė, nutautėjo. Senąją bažnyčią dykai stengiasi atgaivinti ir paskelbti istorine vieta. Paramą estų reikalams galima rasti į pensiją pasitraukusiuose Floridoje. Kai kurie iš dykų ir jų vaikų grįžo į Estiją. Kiti ieško žinių apie savo protėvius. Kai kuriuos bendrataučius šiuokštumas atstūmė. Sportas pritraukia, — „Turime sporto šventę — bėgimą, plaukimą ir t.t. gale liepos“. Būna skelbiami dalyviai ir laimėtojai laikraščiuose. Taip pat įdedamos fotografijos. Šitai patraukia aktyviau pasireikšti bendruomeninėje veikloje.

Domėjau kitais, Amerikoje išlaikanciais savo tapatybę. Paklausiau Amerikos afrikių adventistų, kaip jie išlaiko savo bendruomenę. „Pradedi su jaunimu“. Jie įtraukia tėvus. Organizuojami parengimai bažnyčios rėmuose, kurie dominuoja jaunima. Šokiai, pašnekesiai, įvairumas. Reikia kalbėtis su jaunaisiais. Pakviečiam universitetų studentus praveisti programą — politikos būrelius, aukų telkimo būrelius, mokymosi pagalba

jaunesniems, krepšinį, futbolą ir pramogas.

Michigan valstijos jaunimas rinkosi šiais metais Detroito. Vyko krepšinio varžybos, pamaldos, vakarienė. Vyresnio amžiaus žmonės kartais pasirodė, kartais ne. Dažniausiai, kai jaunimas dalyvauja, įsitraukia ir vyresnioji karta. Pagrindas veiklai — adventistų universitetai. Jie palaiko ryšius tarp savęs ir sukurto programos tęsiasi jau eilę metų. Vyresnieji remia pinigais. Į klausimą, kaip pritraukti nedalyvaujančius, atsakė: „Pradėti su malda už tikslą“. Tuomet aplankyti bažnyčias ir bendruomenes, kur didesnės grupuotės. Padaryti pranešimus apie tai, ko norima pasiekti, ir visus pakviesti.

Ilgėnis pokalbis teko su ukrainiečių trečios kartos atstovu. Ukrainiečiai yra viena tautiniai gyvastingiausių grupių Amerikoje. Kas palaiko ukrainiečius ukrainiečiai? Užklaustasis teisinosi, kad jis netinkamas atstovas. Tėvai gimę čia, nekalbėjo ukrainiečiai namie, bet jis ėjo į ukrainiečių šeštadienį mokyklą. Jis pyksta ant senelių, kad neišmokė ukrainiečiai vaikystėje. Norėtų mokėti, o dabar sunku išmokti ir, be to, antrą kalbą mokėti bet kam pravartu. Jis vedęs neukrainietę. Šeima lanko ukrainiečių ortodoksų bažnyčią. Vaikai dalyvauja stovyklose ir draugauja su bendrataučiais. Jie norėtų išmokti ukrainiečiai.

Ukrainiečiai dabar nebe taip vieningi. Tikybos — stačiatikių, katalikų, pentecostalių ir kitų. Nežinia, koks tai bus poveikis ateityje. Bažnyčia kol kas centras tautybės išlaikymui. Naujieji imigrantai turi savo mokyklas. Mokosi tautinių šokių, tautinių tradicijų, turi pasauliečių klubus. Jauni žmonės gali bendrauti su savo bendrataučiais.

Kaip išlaiko ukrainiečiai? Vienas pagrindinių šulų — tai ilgalaikis bažnyčios gyvavimas. Bažnytinės apeigos būna 80 procentų angliškai. Amerikoje imigrantai stengiasi apeigas vesti ukrainiečiai. Tai puiki nostalgija ir tinka pirmajai kartai, bet netinka nemokantiems kalbos ir mišrios šeimoms. Yra įmanoma išlaikyti tautinį skonį, melbantis ir anglų kalba. Pagelbsti tautinių šokių būreliai ir tradicijų palaikymas. Bažnyčios yra įsigijusios stovyklavietes jaunimui.

Stovyklos žaidimai, pramogos, tikybinis ir tautinis auļėjimas. Tautinės jaunimo organizacijos įtraukia 13-18 metų paauglius. Yra ir suaugusių grupuotės, ir įvairios rekolekcijos metų bėgyje. Šitai palaiko tautiškai tuos, kurie

Septyni „Vyčio“ vaikų choro nariai (Lemont, IL) buvo vieninteliai JAV lietuviukai Trečiosios pasaulio lietuvių dainų šventės vaikų choro, kurį sudarė 13,000 dainininkų. Tie septyni sėdi priekyje, iš kairės: Mykolas Daugirdas, Lukas Petraitis, Šarūnas Daugirdas, Milda Savickaitė, Julija Petraitytė, Jūlytė Petkutė ir Dalia Savickaitė.

Grasildos Reinytės nuotr.

įsitraukia į šią veiklą. Ne visiems tai tinka. Kiti pasinėję į sportą. Tai priklauso nuo tėvų. Kai jauni suaugę, jie kartais atsitolina nuo savųjų. Ir nežinia, ar trumpam, ar ilgiam laikui. Kartais kelionė į Europą atšviežina tautiškumą pajutimą. Kartais vėliau gyvenime atbunda traukimas prie savų. Apsivedus ir gimus vaikams, sužiba noras perduoti vaikams, kas svarbiausia gyvenime.

Vienalytis pasaulis būtų pavojingas. Pranašaujama anglų kalbos viešpatavimas. Bet ES ne taip greit nori suvienodinti ir paversti McDonaldais. Tačiau išlaikyti darosi vis sunkiau. Kai kurios kultūros jau išnykę.

Kuo tautinė bendruomenė gali patraukti į save? Jauni žmonės turi matyti tame reikšmę — tikrai pagrįstą vertybėmis, o ne, kad būtų reikalaujama tikėti akiai. Jie turi matyti idealą, o ne tik sekti kito užmačius. Vyresnio amžiaus žmonės jau nebe tokie idealisti.

RAGINA IŠTIRTI ŽMOGAUS TEISIŲ PADĖTĮ

Tarptautinė Helsinkio Federacija ragina Jungtines Tautas iširti žmogaus teisių padėtį Čėčėnijoje, kuri, pasak organizacijos atstovų, yra tapusi laukine niekieno žeme.

Tarptautinės Helsinkio Federacijos 5 narių delegacija liepos viduryje lankėsi Ingusijoje bei Čėčėnijoje ir vietoje susipažino su žmogaus teisių padėtimi. Vienoje vykusioje spaudos konferencijoje delegacijos nariai apibūdino padėtį Čėčėnijoje ir aplinkinėse šalyse, kaip nuolatinio teroro būklę.

Tarptautinės Helsinkio Federacijos vykdomasis direktorius pažymėjo, kad žmogaus teisių padėtis Čėčėnijoje pa blogėjusi po konstitucinio referendumo praeitą kovo mėnesį — nuo to laiko paaugėjo žmogžudysčių, pagrobimų. Jis pastebėjo, kad pastaruoju me-

ta. Vaikus ugdo gera maloni šeimos aplinka, teisingumas, moralus kilnumas namuose. Nesielgti kitaip, negu mokai. Vaikai tai pastebi.

Idomūs žydai, išsilaukę tiek metų be savo valstybės. Žydas gimęs Anglijoje, dabar gyvena Izraelyje: „Turbut persekiojimas suteikia užsipyrimą išlaikyti“. Didelis šulys yra Istatymas su 613 taisyklių, reguliuojančių elgesį ir gyvenimo būdą. Tai žydus išskiria ir išlaiko. Taip pat tautinės tikybos teigimas, kad išrinkta tauta. Nors tie dalykai gal nebe tokia pati reikšmė vaidina kaip anksčiau. Reformuotos tikybos šakos iešo esmės ir ne tiek dėmesio kreipia į visas 613 taisyklių. „Vis dėlto turbut Istatymas iš esmės išlaikė tautinę tapatybę iki šiol“.

Jo brolis augina šeimą Amerikoje: „50 procentų jaunimo sudaro mišrios šeimos ir tai grėsmė“. Gal todėl, kad čionai nėra persekiojimo. Jaunimas nori pasinaudoti visomis šio krašto atviromis galimybėmis.

Tai kelia didelį susirūpinimą ir diskusijas žydų bendruomenėje.

Trečiojo užklausto tėvai buvo išbėgę iš rusų užimtos Lenkijos ir atvyko į Ameriką: „Ypatingas dėmesys skiriamas jaunimui — juos tinkamai formuoti“. Puiki proga juos mokyti per šventes apie dabartinę švenčių reikšmę. Pvz., Perėjimas (Passover) — žydų išsilaisvinimas iš Egipto — laisvės svarba. Kartu mokoma ir tuo surišta istorija — Mozes užtraukimas nelaimių Egiptui, kad priverstų paleisti žydus ir t.t. Kad pritrauktų jaunimą į Izraelį, jaunimui apmokamos kelionės ir dvi savaitės susipažinimo atostogų. Apmoka valdžia.

Ar galime iš kitų patirties ir sau ką pritaikyti? Kai kurie išskirti dalykai prašytų prašosi platesnių diskusijų mūsų bendruomenėje. Šitiek minčių iškelta mums rūpims klausimais, sutikus „etnikus“ ir juos užkalbinus.

Algis Kazlauskas

Prezidento Putin padėjėjas Sergejus Jastržembskis sako, kad Rusija pati pajėgi spresti Čėčėnijos problemą be tarptautinių tarpininkų. Pasak jo, patirtis po pirmosios Čėčėnijos kampanijos parodė, kad užsienio, konkrečiai, Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos atstovai neilgai liko nešališki.

Pasak Rusijos atstovų, konstitucinis referendumas ir spalio mėnesį numatyti prezidento rinkimai Čėčėnijoje yra politinio proceso ir dialogo žingsniai, siekiant stabilizuoti regioną, tačiau Helsinkio Federacijos delegacijos nariai teigia, kad šis vadinamasis „politinis procesas“ neduos laukiamų ilgalaikių rezultatų, jei kartu nepagerės žmonių saugumo ir žmogaus teisių padėtis.

„Amerikos balsas“

to neprašo!

Ėjo dienos, ir incidentas, atrodo, pasimiršo. Tačiau buvo nei taip. Mokytoja Myškienė, kurios sūnus Rimas mokėsi mano auklėjamojoje klasėje, kartą per pertrauką tyliai paklausė: „Tu tikriausiai nežinai, kas dedasi tavo klasėje?“ Pasirodė, čia buvo atėjusi klasės tėvų komiteto pirmininkė Šidlauskienė (rajo vykdomojo komiteto pirmininko žmona) ir vaikams pasakė, kad mane ruošiamasi atleisti iš mokytojos pareigų. Jie, mokiniai, turį padėti savo auklėtojai — savarankiškai paruošti meninę programėlę ir paprašyti auklėtoją, kad ši sutiktų važiuoti su jais į kolkų perskaityti ateistines paskaitas. „Programa jau paruošta, tik jie nedrįsta užsiminti tau apie paskaitą“, — priduria kolegė. Nieko sau — į konfliktą jau įtraukta ir klasė, ir tėvų komitetas! Nejaugi

DRAUGAS, 2003 m. liepos 25 d., penktadienis

Danutė Bindokienė

Kirilica gali sklisti ir radijo bangomis

Nelabai šį kartą mums sekasi Vašingtone. JAV Atstovų rūmų biudžeto komisija žūt būt pasiryžusi „taupyti“ pinigų, „taupymą“ pradėdant nuo paramos nutraukimo „Amerikos Balso“ ir „Laisvosios Europos Radijo“ laidoms. Tvirtinama, kad Rytų ir Vidurio Europa jau laisva, demokratiška; jos valstybės pakviestos į Europos Sąjungą, NATO. Visose vyksta laisvų rinkimų, yra spaudos ir išsireiškimo laisvė, tai kam joms skirti tuos 8,9 mln. dolerių, kai JAV biudžete daugiau raudonų dėmių, kaip aguonų mis pražydusiame lauke.

Šie svarstymai Vašingtone pasitaikė nepatogiu metu, kai nemaža dalis Amerikos lietuvių buvo išvykę į tėvynę švęsti, dainuoti, šokti. Laikas čia buvo mūsų priešas ir reikėjo veikti skubiai, o mūsų LB Krašto valdyba ir taryba viešėjo Lietuvoje... Niekas neorganizavo apygardų, apylinių, kad skambintų savo atstovams, kad prašytų dar bent metus palikti šias radijo laidas. Atsiliepė tik pavieniai asmenys, išgirdę pagalbos šauksmą — kaip paprastai jie atsiliepia. Taip pat daug gerų žodžių reikia pasakyti apie ALTą, kurio centro valdybos pirm. Saulius Kuprys ir nariai praleido daug laiko, besitendami pasiekti įtakingus asmenis Vašingtone. Nemažai darbavosi ir lietuvių kilmės Kongreso narys John Shimkus, bet dar neaišku, ar jo pastangos bus veiksmingos.

Tiek „Amerikos Balsas“, tiek „Laisvosios Europos radijas“ dar toli gražu nepastumtas į šalį. Šios laidos pasizymi tikslu, nešališku, jokių politinių partijų neįtaigojamu ir nekontroliuojamu, žinių perdavimu, įvairių svarbių įvykių, kuriems pačios Lietuvos žiniasklaida neranda vietos ar laiko, paminėjimu. Persilaužimo laikotarpis ne tik Lietuvoje, bet ir kitose Rytų Europos valstybėse, į kurias siunčiamos „LER“ laidos, dar nėra pasibaigęs. Kaip sakoma, ligonis jau sveiksta, bet reikia saugotis, kad neatkristų. Juo labiau, kad šiuo metu iš Rytų tyko naujas pavojus, kuris atslenka, kaip migla, ir pamažu, beveik nepastebint, gaubia buvusias sovietų okupuotas valstybes. Tiesa, toji migla šiuo metu jau nėra rausva, bet visgi labai svetima ir pavojinga.

Be abejo, turime mintyje iš Rusijos ir Rytų Europą leidžiamas labai gausias radijo

laidas ir televizijos programas. Vis daugėja ir rusiškų filmų, tiek vaikams, tiek suaugusiems. Maskva šioms laidoms skiria milijonus rublių, nors pati Rusija negali išsikapstyti iš ekonomikos kiamosmės. Jeigu Rusija (ne taip, kaip JAV Kongresas) negaili skirti pinigų į Rytų Europą brukite brukamoms savo radijo, televizijos, filmų ir kitoms pramogoms, be abejo, jautia iš to turėianti naudą. Kremlius niekad nepasizymėjo altruistine veikla, nepasizymi ir dabar.

Tad koks tokio rusiškos žiniasklaidos atplūdzio tikslas? Ko tuo siekiama?

Atspėti nėra labai sunku, net per daug nesukant galvos. Tereikia kelis žingsnius žengti atgal į praeitį ir atrasime, kad Rusija jau vieną kartą anksčiau — net keturiasdešimt metų — naudojosi šiuo metodu, tikėdamasi, kad lietuviai „pripas prie rusų kalbos, o tada jau nebus sunku juos asimiliuoti“. Anuomet lietuviai pajėgė atspirti rusinimo tvanui, griežtai atmetė kirilica spausdinamus raštus ir ilgainiui ne tik laimėjo savo spausdinto žodžio laisvę, bet ir Lietuvos nepriklausomybę.

O kaip bus dabar, kai tų rusiškų laidų, iš pirmo žvilgsnio tokių nekalčių, grynai prastomogių, mieliai klausomasi, žiūrima? Jeigu jose ir nėra užslėptos propagandos, tikinančios, kad Rusija yra lietuvių globėja, geradarė, tai nuolat girdima rusų kalba taip pat ilgainiui darys įtaką, taps sava ir dar daugiau slavizmas užters mūsų garbingąją lietuvių kalbą.

Šiuo metu vienintelis ir geriausias ginklas prieš tą rusų įtaką, siunčiamą oro bangomis, yra laikas. Per tryliką nepriklausomybės metų rusų kalba jau prarado savo svarbą. Jeigu vyresnieji dar gerai kalba rusiškai, didžioji dalis jaunesniųjų, gimusių ir augančių nepriklausomoje Lietuvoje, rusų kalbos nerka. Jiems svarbiau mokytis angliškai. Ar ši lietuvių tautos dalis vis tiek domės rusų kalba siunčiamomis laidomis? O gal jos taip patraukliai paruoštos, tad paskatins ir rusų kalbos mokytis? Maskva jaučia, kad buvusios sovietų belaisvės vis toliau iš jos nagų slensta, vis labiau slėjiasi prie Vakarų. Tad visa ta „rusiška medžiaga“ yra masalas ant meškerės, metamas į Rytų Europos šalis. Ar lietuviai ant to klabliuko užkibs?

PASVALIO PETRO VILEIŠIO GIMNAZIJA ATSIMINIMUOSE

BIRUTĖ KAZAKEVIČIENĖ

O prieš mirtį — paskutinis silpstantis rankos mostas mokyklos link: ilgai su meile kaupta, turtinga savo biblioteką tu palieki pusseserei Eleonai Tervidytei, kurią respublikos mokytojai pažįsta kaip žurnalistę, ilgus metus sekmingai besidarbuojančią pedagoginės spaudos baruose.

Paskaita antireligine tema

Istorija su Irena dar nebuvo pasibaigusi, kai prasidėjo manoji. „Ji atvedė šitą davatką į mokyklą?“. Vadinas, ir pati davatka. Reikia parodyti jai, iš kur kojos dygsta!

Jie klydo — nei Irena, nei aš nebuvome davatkos. Pagar-

ba tėvų tikejimui, jų šventėms, papročiams, tradicijoms — tikslai tiek, ir nieko daugiau. Bet susidorojimo mašina jau buvo užvesta ir sukosi toliau.

Pirmieji prasidėjusios „akcijos“ požymiai, nors buvo nemalonūs, neatrodė grėsmingi. Tiesa, kas dvi trys savaitės mano pavarde pasirodydavo „Darbe“ — atseit prastai dirbu ateistinį darbą auklėjamojoje klasėje. Bet dėl to aš per daug nesukau sau galvos. Kai kurie auklėtiniai lanko bažnyčią? Na, ir kas — lanko ir kitų klasių mokiniai. Negi aš stovėsiu pašventory ir gaudysiu juos? Nenuoširdžiai dirbu ateistinį darbą? Velgi tiesa.

Bet argi galima tokį darbą dirbti nuoširdžiai? Mano manymu, aš dirbau nei geriau, nei prastiau už kitus klases vadovus, tačiau spaudoje pasirodydavo būtent mano pavarde. Bet kartą, atsivertusi „Darbą“, buvau pritrenkta stulbinančios naujienos — pasirodė, sužlugdžiau ateistinį darbą rajono kolūkiuose. Čia jau buvo absurdas viršūnė! Viena, niekas iš tuos kolūkius manęs ir nesiuntė dirbti tokio darbo — nei mokyklos, nei švietimo skyriaus, nei partinė rajono vadovybė. Antra, kaipgi gali vienas žmogus sužlugdyti darbą visame rajone? Pagaliau kurgi kiti mokytojai, kurie ne tik dirba, bet ir gyvena kolūkyje? Suprantu, kad nori reikni teks pradėti aiškintis šituos kaltinimus.

Tuo metu paskaitinį darbą mūsų mokykloje koordinavo mokytojas B. Šimas. Tai buvo labai griežtas, netgi piktas

mokytojas, kurio prisibijojome tik mokiniai, bet ir mes, mokytojai. Tačiau aš pasikliau jo objektyvumu — negalės jis meluoti, kad siuntė mane į kolkų skaityti ateistinių paskaitų, o aš atsisakiau. Deja, klydau. Kai žmogus atsiduri partinių rajono vadovų taikiklyje, tikėtis aplinkinių paramos buvo naivu, nes kiekvienas galvodavo tik apie savo kailį. „Pati, niekieno neprašoma, turėjai susirasti auditoriją!“ — šaukė mano kolega, kad net drebėjo mokytojų kambario langai, matyt, jau suvokęs, kad aš esu persona non grata.

Ar aš turėsiu tau dar aiškinti tokius elementarius dalykus? Tai buvo netiesa — šitą darbą, jeigu jis buvo reikalingas, turėjo atlikti koordinatorius. Kaip ir prieš kiekvieną neteisę, taip ir prieš šią aš pasiūliau kaip ežys — to betruko, kad pati siūlyčiau ir lektorius, jeigu niekas

to neprašo! Ėjo dienos, ir incidentas, atrodo, pasimiršo. Tačiau buvo nei taip. Mokytoja Myškienė, kurios sūnus Rimas mokėsi mano auklėjamojoje klasėje, kartą per pertrauką tyliai paklausė: „Tu tikriausiai nežinai, kas dedasi tavo klasėje?“ Pasirodė, čia buvo atėjusi klasės tėvų komiteto pirmininkė Šidlauskienė (rajo vykdomojo komiteto pirmininko žmona) ir vaikams pasakė, kad mane ruošiamasi atleisti iš mokytojos pareigų. Jie, mokiniai, turį padėti savo auklėtojai — savarankiškai paruošti meninę programėlę ir paprašyti auklėtoją, kad ši sutiktų važiuoti su jais į kolkų perskaityti ateistines paskaitas. „Programa jau paruošta, tik jie nedrįsta užsiminti tau apie paskaitą“, — priduria kolegė. Nieko sau — į konfliktą jau įtraukta ir klasė, ir tėvų komitetas! Nejaugi

nepasimokė iš Irenos istorijos, kad vis dėlto ne taip lengva atleisti nekaltą žmogų? O gal patys, prisivirę košės, ieško išeities iš susidariusios padėties?

Apie paskaitą vaikai ne užsimena, apie ją aš kalbuosi su Vytautu Palinausku, tuometiniu „Artojo“ kolūkio pirmininku, humanišku, inteli-gentišku žmogumi, kurio sūnus Algirdas irgi mokosi mano klasėje.

Reikia, mokytoja, — ramiai aiškina jis ištūstėjusioje klasėje, kurioje abu sėdime pasibaigus pamokoms. — Turite būti protinga — juk kaktasienos nepramuši...

Ar irgi tau suprantu, bet, be viso kito, kėncia dar ir mano ambicijos — vienas dalykas skaityti paskaitą paprasta, antars — įvairyti į kampa, kai nebelieka kitos išeities... Pagaliau susitariame dėl paskaitos datos jo vadovaujamojame

kolūkyje, dėl transporto bei kitų dalykų.

Gauju paskaitą — rota-printu spausdintą, parengtą Petro Striupo, Kupiškio vidurinės mokyklos mokytojo. Kupiškis!.. Mano jaunystės miestas, mano gimnazija, mano mokytojai... Beje, ir pirmoji paskaita antireligine tema irgi buvo išklaudyta būtent čia. Jos nepamiršiu visą gyvenimą...

„Pokaris, 1946-ųjų metų gruodis. Prieš Kaledas bažnyčioje vyksta rekolekcijos — susikaupimo, moralinio atsinaujinimo pamaldos bei apeigos, skirtos moksleiviams. Norėdami jas sutrukdinti, į mokyklą po antros pamainos pamokų atsiunčia lektorių skaityti paskaitas antireligine tema. Dekanas Kupstas pasako — nesipriešinkite, bažnyčioje mes lauksime jūsų po paskaitos, nors ši užsėtųjų ir iki vidurnakčio.“

Bus daugiau

Bičiulystė

Parengia Ligija Tautkuvienė,
talking su sūnu Adomui

Rašykite mums „Draugo“ adresu su nuoroda „Bičiulystė“
arba P.O. Box 4102, Wheaton, IL 60189
el. paštas: biciulyste@aol.com

KLAUSYKIMĖS NAUJOS LAIDOS „SAVAS RADIJAS“!

Susipažinkime — Tadas Duncia (Amerikoje — Duncas) — 24 m. amžiaus, St. Xavier universiteto tarptautinio verslo, investicijų specialybės paskutinių metų studentas, šešti metai gyvenantis Amerikoje — naujos radijo stoties „Savas radijas“ įkūrėjas ir generalinis direktorius.

Iškart pasakau, kad visa Duncia šeima: mama Dan-guolė, tėtis Alvydas, jaunuolis septynioliktmetis brolis Justas yra Tado draugai, palaikytoriai, sirgaliai arba, kaip sako Tadas, „fanai“.

Tada pažįstu penkti metai, kai jis atėjo šokti tautinius, vėliau, sportinius šokių. Jis buvo tarpe tų, kurie padėjo rengti labdarinius Vienos valso pokylius. Kartu su tėčiu, Lietuvos televizijoje dirbusiu apšvietėju, stengėsi sukurti, kaip įmanoma, įdomesnę apšvietimą. Tadas buvo parengęs „Svajo“ narys, juo galėjai pasitikėti. Be pomėgio šokti, Tadas dar žaidė futbolą už „Lituanicą“, nes kaip sako jis pats, be viso šito sunku gyventi Amerikoje, ypač jei Lietuvoje kur nors priklausai, jei esi lietuvis, tai turi dalyvauti ir lietuviškoje kultūroje. Juk kartu šokdamas ar sportuodamas, visada sutinki daugelį žmonių, įgyji draugų, pažįstamų. Žodžiu, nesijauti vienas.

Trečios bangos rengtoje Joninių gegužinėje sutikau nemažą būrelį vaikų, merginų, vilkintų žydras marškinėliais su užrašu „Savas“. Žurnalistinis smalsumas neleidžia praeiti pro šali — įsi-skaitau užrašą — nauja radijo stotis! Tuoj susiradau idejos kaitininką ir pasirodė, tai mūsų Tadas!

Prieš kelis metus išgirdęs per „Studiją R“ , jog atvyksta koncertuoti Andrius Mamontovas. Tadas su draugeliu pasiskambino Raimondui Lapui ir pasiprašė kaip nors susitikti su numylėtu dainininku, nes vaikinukui nori „paimiti iš jo interviu“, tiesa, dar ne patys nežinodami, kur tą interviu padės. Nuo to lemtingo susitikimo su Andriumi Mamontovu ir Raimondu Lapu, prasidėjo nauja era Tado Duncios gyvenime — netrukus jis tapo „Studijos R“ mažos, nemokamos, pusvalandinės laidos „Kampas“ vedėju Andu. Tačiau tos laidos truko neilgai, nes radijo stotis, pritrūkus išleš, turėjo vieną valandą sutrumpinti programą, tuo pačiu laidele „Kampas“ tapo nereikalinga.

T.D. Pavasarį pradėjome ir rudeni dienoms trumpėjant, užbaigėme. Kad ir trum-

pas laikotarpis radijuje, bet davė daug — tam tikrą pažinimą, patyrimą, kas ir kaip daroma. Nemanau, kad ta laida „Kampas“, kuri buvo skirta jaunimui, padidino klausytojų ratą, tačiau tikrai pajauirino laidas. Šiaip ar taip ir Lietuvoje sukasi renginių „biznyje“, dar būdamas moksleiviu buvau „Seimos planavimo asociacijos“ nariu, dirbau savanoriu AIDS centre. Mus, moksleivius, pritraukė aktyvi klasės auklėtoja. O „Studijoje R“ išmokau ko reikia ir ko nereikia eterijoje. Ir tai buvo labai svarbu. Iš „Studijos R“ išėjau 1999 m. Per visą tą laiką kirbėjo mintis kažką daryti. Kai šiemet lankiausi Lietuvoje, susitikau su daugeliu idomiu, dirbančiu renginių biznyje žmonių, užmezgiau kontaktus, buvau paskatintas, sutarėme dėl paramos iš Lietuvos, ir šiaip ir t.t.

L.T. Jau turi komandą. Papasakok plačiau — kiek žmonių, kas jie, kaip suradai ir kaip gimė pavadinimas „Savas“.

T.D. Savo idėją paskelbiau „Amerikos lietuvių“ ir pakviečiau norinčius dalyvauti. Ne, jokio užmokestio nepažadėjau, nes pirmiausia reikia įsitvirtinti. Ir niekas apie pinigų dabar nekalt. Susirinko žmonės, kurie kažką panašaus darė Lietuvoje, o čia dirba kitokius darbus, bet nori nors kiek tęsti ir panaudoti savo patirtimą. Pavadinimas „Savas“? Susirinkome, mėtėm vieni kitiems idėjas. Visokių buvo pasiūlymų. „Savas“ — nieko neįpareigojantis, tad tapo priimtiniu. Kas autorius? Gal Jurgita... (Jurgita Dambrauskaitė — buvusi Vilniaus TV korespondentė). Iš esmės ši radijo laida bus grupės žmonių projektas.

Kiek žmonių dirbs? Kiekvienoje laidoje dirbs ne mažiau kaip du žmonės. Pirmadieniais laida ves Ramūnė Rakauskaitė, dirbanti „Amerikos lietuvių“. Kas bus su ja kartu, dar negaliu pasakyti. Antradieniais ir ketvirtadieniais dirbs Darius Baltušis, buvęs „Tangomanijos“ vedėjas ir Virgis, Ramūnės vyras. Trečiadieniais laida ves Jurgita. Laida vadinsis „Saldi nuodėmė“. Jai padės prieš porą savaitę prisijungusi Asta, kuri irgi dirbo Lietuvos TV. Penktadieniais Darius Baltušis ves grynai pramoginę laidą apie Lietuvos dvidešimtąją. Numatoma pavadinti „Kvepia pušynai“.

L.T. „Kvepia pušynai“, kvepia šilajai... Iš Stasio Povilaicio repertuaro...

T.D. Taip, pavadinimas iš tos dainos. „Savas“ turės ir pažintinį klubą, žmonės galės

paskambinti laidos metu. Pagrindinė visos pažintys vyks per internetą. Trys merginos: Irma iš Šiaulių „Keistuolių“, Asta, buvusi Šiaulių universiteto kapelos „Saulė“ dalyvė ir Jolita padės su įvairiais interviu, gaudys naujienas. Numatoma „užklasė“ veikla, kaip džiazo vakarai... Žodžiu, mūsų laida skiriama jauniems žmonėms, juk ir mūsų bendradarbių amžius nuo 17 iki 34 metų...

L.T. Viskas skamba labai intriguojančiai ir idomi. Valanda eterijoje kainuoja nemažai, tai kaip žadate išsilaikyti?

T.D. Pradžioje mes gamėme nuolaidą, vėliau laida brangs. Pradžioje ir mes kvietėme visus reklamuotis pas mus. Iki rugpjūčio 4 dienos, kada laida išeis pirmą kartą į eterį, pas mus bus žemiausios kainos. Reklama mums tvarkys Tadas, Lietuvoje dirbęs radijo stoties „Laluna“ reklamos skyriuje. Kvietiu žmones, kurie pasitiki mumis, reklamuotis ir išnaudoti situaciją — kuo anksčiau, tuo pigiau!

L.T. Koks bus laidos stilius? Rimtas, pramoginis, informatyvus — žinios?

T.D. Manau, kad į pavakare, žmonės jau bus spėję susizinti iš interneto ar kitų radijo stotų pagrindines naujienas, mūsų laida bus skirta daugiau pramogai, atsipalaidavimui ir poilsiui. Čikagai reikia lietuviškos pramogų stoties. Clevelande jau yra tokia stotis, kuriai vadovauja Linas Johnsonas ir dar vienas žmogus iš Kauno.

L.T. Ar visam laikui rengsite tik pramogines laidas, ar ateityje keisite, jei klausytojai pasiūlys temas, įvairių problemų nagrinėjimą?

T.D. Antradieniais ir ketvirtadieniais Darius ir Virgis laidų metu bus mėginama nagrinėti įvairias problemas, aktualijas.

L.T. Šiais laikais daugeliui jaunų žmonių neretai prireikia ir psichologo paramos. Ką tu į tai?

T.D. Ateitis parodys — jei prireiks, jei tai bus ne vieno, bet kelių žmonių poreikis, ieškosime kaip padėti.

L.T. Malonu, kad suradai bendramintį čia Čikagoje. Kas dar Tau padės iš Lietuvos?

T.D. Iš Lietuvos mums padės Darius Baltušas (jis — Pilypukas iš „Dvyračio žinių“) — su juo sudarėme kontraktą. Dar padės Artūras Butkevičius iš „Tigrio“ (buvęs Andriaus Mamontovo ir „Foje“ vadybininkas), „Bomba“ record ir „Koja“. Šios trys koncertinės organizacijos kiekvieną mėnesį siųs nemokamai savo įrašus, o mes juos taip reklamuosime. Nemokamai.

Netrukus per ALTV pasirodys mūsų reklama. Du žmonės užsiima mūsų įvaizdžio formavimu. Tai Ieva ir Pijus, kurie studijuoja dizainą kolegijoje. Turime savo būrį įvairių profesijų žmonių. Pirmadieniais Lilijana iš Devon sveikatos centro suteiks daug patarimų medicininiams klausimais.

L.T. Jei turėsite tiesiogines laidas, ryšį su klausytojais, galite neišvengti ir ete-

rio chuliganų. Ar pasirengę apsiginti nuo jų?

T.D. Kaip jau minėjau, kiekvieną dieną studijoje dirbs du žmonės. Viens jų priimins skambučius, tad sa-vai me iš anksto žinos kas skambina ir kokių klausimų. Tačiau nuo chuliganų niekas neapsaugotas — juk nežinai ko gali paklausti į tiesioginį eterį išėjęs žmogus. Bet stengsimės apsaugoti ir tikimės, kad jų nebus.

L.T. Lietuvių kalba — gana kietas riešutas. Ar sutinki, kad žmogus prie mikrofono turi kalbėti taisyklinga lietuvių kalba, nes jauniems klausytojams jūs savaime formuosite kalbos kultūrą? Per Amerikos radiją ir televiziją vos ne kiekvienoje laidoje gali išgirsti pilną keiksmazodžių. Ar jūs keiksite, kalbėsite dviprasmybes?

T.D. Pirmas uždavinys — dirbantis prie mikrofono turi aiškiai reikšti savo mintis lietuvių kalba. Manau, kad mes visi atsakingai į tuos dalykus žiūrime. Tačiau čia gyvendami mes nevadinsime „hotdogo“ dešrainiu, o „hamburgerio“ — mėsiniumi, „troleibus“ laidabraukiu... Be to, nereikia pamiršti, kad atsiranda naujų žodžių, kuriems nėra lietuviško pakaitalo.

L.T. Štai tu pavartojai keletą naujų terminų iš šiuolaikinio muzikos pasaulio. Pradėkime nuo jų paaiškinimo. Kas yra „singlas“, „remiksas“ ir t.t.

T.D. Kiekviena kompaktinė plokštelė arba CD paprastai turi dvyliką dainų. Singlas — tai viena to albumo daina, su kuria bandoma daryti verslą, parduoti reklamai. Remiksas — tai tos pačios dainos kitoks variantas, dažniausiai pritaikytas šokti.

L.T. „Savas“ turi daug bendradarbių, kurių dalis iš Lietuvos TV. Tad man kyla natūralus klausimas — o kas toliau? Čikagoje leidžiami da-nauji trečiosios bangos laikraščiai. Iš viso laikraščių čia leidžiama koks penketas. Tavo radijo stoties, o jūsiškė — ketvirta. Ir viena TV. Tai TV — dar vienas žingsnis?

T.D. Kol kas mes norime įsitvirtinti eterijoje, padidinti tą laidą iki dviejų — trijų valandų. Tokie planai artimiausiu ateitai.

Šiuo metu galima per internetą susirasti „Savo radijo“ puslapį, kur sukūrė Paulius Benetis, paskutinių metų DePaul universiteto studentas.

Palinkėjime jauniems žmonėms gerų laidų, mūsų visų dėmesio, atleidimo pradedantiesiems. Pirmoji laida eterį rugsėjo 1 dieną, 7:05 v.v. 1450 AM (ta pati banga, kaip ir tuoj po „Savo radijo“ transliuojama „Margutis II“). Stotis leis girdėti laidą 50 mylių spinduliu. Laidos „trukmė — viena valanda. Tada prašė priminti, kad laidos skiriamos jauniems! „Savasradijas“!

Ligija Tautkuvienė

ZODIAKAS

darbas. Ir kai pajauti liuto magnetizmą, jis savo darbą nutraukia.

Artimiausiu metu, del kažkieno parodyto dėmesio, imsi puoseletį romantiškas viltis. Tačiau ne vietoje ir ne laiku parodyta puikybė, arogancija gali pakenkti įvaizdžiui ir santykiams su aplinkiniais. Jei esi ilgoje draugystėje su artimu žmogumi ir niekas nesivysto vedybų link, turi pergalvoti, ar verta tęsti — tai tampa panašu į laiko gaisrinimą. Taip pat gresia rūpestiai, susiję su pervežimais, buhalteriniais dokumentais, technikos remontu, komercija, reklama, ir pan. Lauk kokios naujienos — tiek geros ir tiek blogos apie 25-tą liepos. Išlaikyk ramybę, turėk kantrybę, bet moka pakovoti už save. Jei paskutinėmis liepos mėnesio dienomis sutiksi ką, ko gero, galėsi idomiai praleisti laiką. Idomius susitikimus žada ir rugpjūčio pradžia. Jei mokėsi išnaudoti situaciją ir laiką!

Liuto žmonės: buvęs prezidentas Bill Clinton, krepšininkas Kobe Bryant, kino žvaigždė Sandra Bullock, Lietuvos nusipelnusi trenerė Jūratė Norvaišienė (sportiniai šokiai) ir kt. Beje, dainininkė Madonna rugpjūčio 11-tą švęs 42-jį gimtadienį.

Liuto akmenys

Mineralai: deimantas, kalnų kristolas, oniksas, peridotai, rubinas, sardoniksas, Saulės akmuo, serdolikis, tigro akis.

Talismanai: gintaras, auksinis topazas, chrizolitas. Atkreipk dėmesį, kaip ak-

menys veikia Liuto gyvenimą. Rodonitas ne kaip sugyvena su kitais mineralais, slopina jų energiją, bet akmenis sa-vininkui teikia tvirtumo, ramybės, padeda atsigausti po nelaimingos meilės. Sardoniksas, kadaise buvęs mėgstamiausias karalių ir karalietnių akmuo, saugo nuo netikrų meilės apžavų, iliuzijų, išpeja apie išdavystę, neįtikimybę. Tereikia akmenuką pažinti, ir pamatysi kai jausmai svyruoja, jis pradeda kisti — keičiasi akmens spalva...

Sėkmę moksle ir darbuose atneš topazas, peridotai, deimantas. Topazas padeda atskleisti intrigas, įteigti savo mintis kitiems ir del to vadinamas „psichologų akmeniu“. Peridotai skatina asmenybės tobulėjimą, nuveda tingulį, ramina užgautą „liutišką“ ego. Deimantas geras tik tam, kas moka suvaldyti save, o jei esi pernelyg nuodėmingas ar nesivaldantis — gali atnešti tik nelaimes. Kaip talismaną ji nešioj kairėje pusėje, o žiedą — ant kairės rankos.

Parengė L.T.

M.K. Čiurlionis. Zodiako ženklai. Liutas.

RAŠOME „BIČIULYSTĘ“

Neseniai perskaitiau (šių metų gegužės pabaigoje) Jūsų laikraštyje spausdintą straipsnį apie AB „Aviakompanija Lietuva“. Tiesą sakant, buvau maloniai nustebintas, kad Čikagoje, už kelių kilometrų nuo mūsų mažos aviakompanijos. Dėkoju Jums už šį dėmesį ir gerus ketinimus.

Yra dar viena priežastis, kuri paskatino mane parašyti: kai kuri straipsnyje pateikta informacija yra pasikeitusi. Pavyzdžiui, „Aviakompanija Lietuva“ šiuo metu skraido tik vakarietiškuose lėktuvais ATR 42. Nuo šių metų kovo mėnesio pabaigos pradėjome skraidyti į Malmę (tai nedidelis miestas pietų Švedijoje labai arti Kopenhagos). Turime ir kitų naujienų. Gal Jums tai būtų idomu. Jeigu taip, mums būtų malonu reguliariai teikti informaciją apie pasikeitimus mūsų kompanijoje.

Linkiu Jums didelės sėkmės informuojant mūsų gimtinačius, draugus ir pažįstamus apie tai, kas ir kaip vyksta Lietuvoje.

Naglis Vyšniauskas
„Aviakompanijos Lietuva“
generalinis direktorius

MADOS LAIVĖ

(...) Sumokėjau už dukros bilietą (jai — dešimt metų) 25 dolerius, už savo — 55. Tikėjas gražaus ir kultūringo renginio. Pasipuošėme ir laukėme šventės... Kadangi nebuvome tarp pirmųjų, patekusių į dieną, tai mums patiems prireikė atsinešti kėdes iš apatinio denio. Vėliau išgirdome, kad tas renginys yra toks pats ir apačioje. Mūsų vietos buvo labai blogos — netoli praejimo ir apatinio denio. Čia nuolat sukinišosi viena organizatorių, barėsi ant mūsų kam užstoja praejimą maneke-nėms. Organizacija buvo jei ne siaubinga, tai tikrai bloga. Už

tokią kainą ir tik vyno ar alaus? Ką gavo mano dukra? Nejaun nepakako pinigų kokiame sumuštinukui ar pyragėliui? Ne pirmą kartą pastebiu, kad mūsų tautiečiai stengiasi privaryti žmonių kuo daugiau, nuplėšti kainą kuo didesnę. Ir šį kartą laivas buvo sausakimšas, apšvietimo išvis nebuvo ir renginys paliko slogų įspūdį. Kur bus panaudoti pinigai, jei net manekenės nesumokėta? Mano draugas amerikietis po tokio renginio išėjo nei muštas, nei pritrenktas. Taip ir nesuprato, kas čia buvo.

Diana Gudavičiūtė, IL

Po tokio madų renginio, kurį surengė mūsų tautietės, dar ilgai neisiu į jokių renginių, bus jie „šou“ ar ne „šou“. Kaina išpūsta iki nežmoniškumo, o rezultatas? Atsivėdžiau draugą amerikietį, nučiuokiantį apie tokių renginių tai jis po pastovėjimo geroką pusvalandį prie laivo ir po tokio „šou“, mandagiai padėkojęs, pasiteiravo — ar viskas pas lietuvių taip... Tikrai buvo nemalonių dalykų. Gaila pinigų kaip į balą išmestų. Reiktų, prieš išeinant į didžiųjų areną prieš žmones, rimtai pagalvoti — moku daryti tokius renginius, ar tik mokausi. Nuo to turi priklausyti ir bilietų kaina. Dabar toks įspūdis, kad visai nesvarbu kaip sutiks viską žiūrovai, svarbu, kad dabar galia prisiplėsti pinigų. Kaip sakant, šiandien gyventi, o mirti — rytoj...

Bronė Gaidelienė, Čikaga

Teisingai viską aprašė apie tariamas Jonines. Mes atvykome truputuką pavėlavę, maniau, kad jau nieko nebepamatysime. Bet tas mūsų

pavėlavimas kaip tik pataikė į pradžią. Atsivėdžiau viešniais iš Lietuvos. Studentas, kurios atvyko kelioms mėnesiams padirbėti. Tos merginos anksti rytė prisiskubė ramunių, dar susirado pienu, nusipynė vainikėlius — juk į Jonines vykome! Užsidojo ant galvų. Kai atvykome, nematėme nė vienos merginos su tokiais ar panašiais vainikėliais. Mano merginos tuoj nusiėmė vainikus, sako, mes čia kaip baltos varnos. Tikrai nebūta Joninių. Visi sėdėjo tai prie stalo, tai ant piešos ir valgė, kas gėrė ar eilėse stovėjo. Daug žmonių, pažįstamų sutikome, o merginos vis klausinėjo — ar kas dar bus, ar kas vyks, gal vainikus galės panaudoti — medin mes, ar dar ką... Gerai, kad parašėte ir nesutinkate, jog buvo Jonines. Kokias tradicijas Jonines pateikiame savo vaikams, anūkams — jie ir galvos, kad tokios Joninės ir taip turi būti.

Gegužinė buvo didelė ir gerai, kad tokią suorganizavo. Maisto kaina buvo gana prieinama. Daug jaunimo. Mano merginos net draugų iš to paties universiteto susitiko ir buvo labai patenkintos. Kai jau susiruošėme traukti namo, išgirdome, kad ir gegužinė baigiasi. Va, kaip gerai, pagalvojau, — nei pavėlavome, nei per anksti išėjome, kaip toj dainoj — „gimiau nei per anksti, nei per vėlai“.

Marija Žukienė,
Chicago Ridge

O štai viena mūsų skaitytoja laišką atsuntė iš San Diego, CA. Rašo Valentina, kuri gyvena ten antri metai ir norėtų susirašinėti ar susipažinti su panašiais lietuviams gyvenančiais CA. Jos adresas: siauliai88@yahoo.com (valentinamilte)

IDOMU LIETUVOJE

• Nelegaliai masiškai kertamų per metus iškirsta 46.000 kubinių metrų medienos. Aplinkos ministerija sugeba nuverti nakties tylioje barso sėlinančius brakonierius, o uredų, girininkų ir eigučių armija nepastebejo hektarais

žiniojamo miško, žemę drebinančių miškavežių.

• Simboliška, kad pirmasis nepriklausomybės laikų generalinis prokuroras ir vienas teisinės sistemos kūrėjų, Seimo pirmininkas A. Paulauskas Upynos kaimo (Telšių

r.) savignyos būrį parėmė liemenėmis. Lyg bermon-tininkų ir arkliaivių žemaitijoje siautėjimo — valstybės priešaušrio laikais. Nors dabar jau įdienoję — valdžios, atrodo, smarkiai pramiegota.

• Parengta perfrazuojant Valdo Vasilausko komentarus žurnalistas B. Vainauskienės knygai „Skandalingoji lieto istorija“. B. Vainauskienės knyga sugrąžina prie jaunos atkurtos valstybės ištakų, ką buvo klijamai jos pamatai.

L.T.

...Kalnėliai, ežerai

Ir sidabrinės brastos,
Palūrio kopos,

Lygumos,

Miškai žali...

Žinau -

Nedidelis gimtasis mano

kraštas,

Bet išmatuoti jį

Tiktai širdim gali.

E. Matuzevičius

APIE MIŠKUS

„Vienas medis - dar ne miškas“, sako liaudies išminčiai. O štai, kai medžių daug - miškas.

Senovėje beveik visa Lietuva buvo apaugusi senais neįžengiamais miškais. Bet žmonės juos kirtė, šitaip padarydami dirbamus žemes plotus. Miškai - gamtos turtas. Jie užaugina daugybę gyvųjų: tai ir mediena, žvėriena, grybai, uogos, riešutai.

Miškai, kuriuose daugiausia pušų - vadinami pušynais. Tai šviesūs miškai.

Eglėnai - tamsūs miškai. Jų daug Vakarų Lietuvoje. Pušynai ir eglėnai - spygliuočių miškai.

Miškai, kuriuose auga beržai, uosiai, ąžuolai ir kiti medžiai, vadinami lapuočių miškais.

Beržynai šviesūs, juose auga daug žolių, žemuogių, mėlynių, aviečių, bruknių, šviečia raudonųjų galvos, kyšo lepšiai ir paberžiai.

Ąžuolynų Lietuvoje liko nedaug, apie 1,8 proc. Daugiausia jų Nevežio žemumoje. Didžiausias Lietuvoje - Dūkštų ąžuolynas, esantis Vilniaus rajone.

Be paminėtų medžių, miškuose dar auga liepos, sermukšniai, alksniai, drebulės,

uosiai, putiniai, kadagiai, klevai, laukinės obelys ir kriaušės, lazdynų krūmai, šaltkėsniai, karklai.

Miškai teikia medieną pramonei, malkas kurui, o žmogui - poilsį ir atgaivą.

Žolės tenai nebuvo, tik tai atnašos ir atžalos, viena antra smelkdamos, augo. Liemenin-gos eglės, pušys, glėbiais ne-apkabinamos, per kita kitą į padangę mušės, kurių viršū-nių atsivertęs neprisigėsi; pražilę ąžuolai, šimtais metų savo amžių lykuojantys, savo barzdotosiomis šakomis tarsi viens kito karšatį ramstantys.

Simonas Daukantas

SENAUSI IR DIDŽIAUSI MEDŽIAI

Stelmuzės ąžuolas - seniausias ir storiausias ne tik Lietuvoje, bet ir visoje Europoje. Jam daugiau kaip 1000 metų. Jį gali apglėbti 5 vyrai.

Lietuvio liepa Dainavos girioje ir Drevetos pušys - senoviniai aviliai bitėms.

Pakartųjų pušis prie Alytaus.

Perkūno ąžuolas Plungės parke.

Ąžuolų karalienė Vilniaus rajone.

Bielinio ąžuolas Biržų rajone. Jame knygnešys J. Bielinis slėpdavo uždraustas lietuviškas knygas.

BALTIJOS JŪRA

Baltijos jūros plotas gal šešis kartus didesnis už visą Lietuvą. Pajūrio ruožas, besitęsiantis per Lietuvą neilgas - apie 100 kilometrų. Bet jis labai svarbus. Jūra - tai kiekvienos šalies vartai į platųjį pasaulį. Prie Baltijos įsikūręs didžiausias Lietuvos uostas - Klaipėda. Iš čia laivais galima nuplaukti į bet kurią šalį, esančią ne tik prie Baltijos jūros, bet ir prie kitų jūrų ir vandenynų.

Jūra retai kada būna rami. Jos paviršiumi nuolat ritasi didesnės ar mažesnės bangos. Pažvelgus atrodo, kad bangos, vydomos viena kita, bėga ir bėga į krantą. Bet iš tikrųjų jos tik siūbuoja aukštyn žemyn beveik toje pat vietoje. Jūros bangavimas panašus į javų lauko bangavimą, pučiant vėjeliui.

Audringiausia Baltija būna vėlyvą rudenį ir žiemą. Pučiant stipriam vėjui, bangos pakyla iki 4-7 metrų aukščio. Ispūdinga tada jūra, pasiūšusi putotomis bangų ketromis.

Vanduo Baltijos jūroje karčiai šūrus, nes jame yra ištirpusių druskų. Tuo galime įsitikinti, virindami jūros vandenį. Vandeniui išgaravus, ant indo dugno lieka nesusidusių druskų sluoksnelis. Jūros vanduo gerti netinka, todėl jūrininkai į kelionę gėlo vandens pasiima iš kranto.

Lyginant su kitomis jūromis, Baltija nėra gili. Prie Lietuvos krantų juose aptinkama apie 70 rūšių žuvų. Svarbiausios iš jų štrimeles, menkes, plekšnes, lašišas, unguriai ir kt. Prie Baltijos jūros krantų randamas gintaras. O ar žinote, vaikai, iš kur atsirado gintaras?

PATARLĖS APIE MEDĮ

Be skiedros medžio nenukirsi.

Gerą medį iš vaisių pažinsi.

Ir tiesūs medžiai turi kreivų šakų.

Iš aukštesnio medžio toliau ir matyti.

Jei medžius grauzia puvinys, atsiranda ir genys.

Jeį medžius kerta, tai ir skiedros krenta.

Juo giliau į mišką, juo daugiau medžių.

Medis pakirstas svyruoja.

Parengta pagal J. Mingirdo knygą „Patarlės, priežodžiai, posakiai“

pošakiai

ATSPĖKITE MISLES

Močia vidury, vaikai aplinkui. (medis)

Jaunas žaliuoja, pasenęs žemyn griūva, mirdamas dangų lekia. (medis)

Su liemeniu, bet be krutinės, su širdimi, bet be plaučių, su simtu, kepiu - iš vietos nepajuda. (medis)

Koks medis žiemą žaliuoja? (egle)

Koks medis žiemą vaisius duoda? (kadagys)

Kokių medžių girioje daugiausia? (žalių)

Kur Baltijos jūra, ten augo miškai. Iš medžių išejo Geltoni sakai.

Kai Baltijos jūra, ta mišką užliejo, į gintaro grožį Sakai sukieto.

Viktoras Šimaitis

GINTARAS

Gintaras dažnai vadinamas Lietuvių auksu, o Lietuva - gintaro šalim. Kodėl?

Gintaras daug retesnis už auksą, todėl jis labai vertinamas. Daugiausia jo randame prie Baltijos jūros. Todėl žmonės, kurie nuo senų laikų žinojo ir vertino gintarą, taip pavadino Lietuvą. Istorikai pasakoja, kad prieš kelis tūkstančius metų tolimą šalį pirkliai gabendavę gintarą iš mūsų krašto, nepakysdami blogų kelių ir pavojų juose: Gintariniais papuošalais tada galedavę puošti tik labai turtingi žmonės.

Jūs, vaikai, žinote, kaip gintaras atsirado?

Daug įvairių legendų sukurę žmonės apie gintaro atsiradimą. Prisiminkite legendą apie Jūrą ir Kastytį.

Mokslininkai nustatė, kad toje vietoje, kur dabar tyvuliuoja Baltijos jūra, prieš daugelį milijonų metų augo spygliuočiai miškai. Buvo drengna ir šlota, todėl iš tuomet augusių pušų gausiai varėjo saki. Jie lašėjo ant žemės, čia kietėjo ir kietėsi. Kartais į skystą saką lašą iklindavo nutupęs uodas, musė, voras ar koks kitas vabzdys ir pasilikdavo jame visam laikui. Vėliau tas vietas pamazų užliejo jūra. Atsidūrę po vandeniu, užnešti nuosėdomis, sakai virto gintaru. Gintaro gabalėliai su iklimpusiais vabzdžiais dabar labai vertinami. Juos renka muziejai. Iš jų mokslininkai gali nustatyti, kokie vabzdžiai gyveno mūsų krašte prieš milijonus metų.

Kam naudojamas gintaras dabar, jūs visi, be abejo, gerai žinote. Klaipėdoje ir Palangoje yra įsteigtos gintaro dirbtuvės. Josė dailininkai iš gintaro pagamina labai gražių dirbinių. Mėgsta lietuvaitės pasipuošti gintariniais karoliais, segėmis, auskarais.

„Draugo“ lietuviukams 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629

ATLIKIME UŽDUOTI

žirklų, klijų ir fantazijos.

1. Ant spalvoto popieriaus nupieškite medelį. Stenkites nupiešti šakotą ąžuolą.

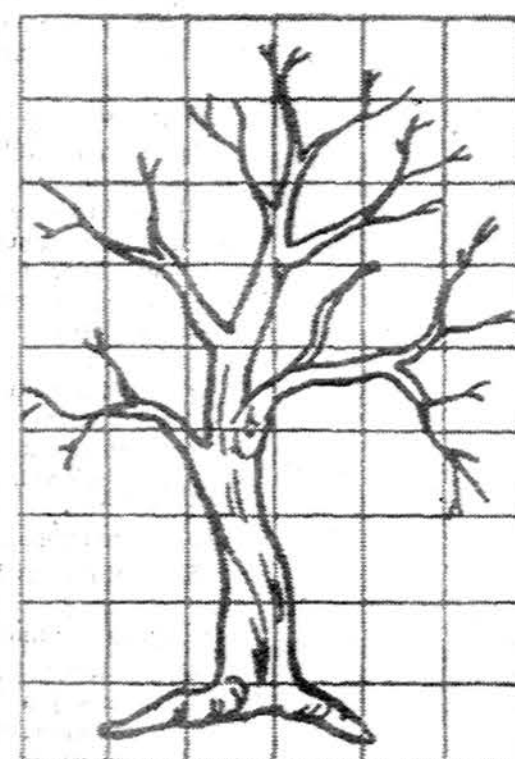
2. Iškirpkite medelį ir prikljuokite ant balto popieriaus.

3. Ant įvairių spalvoto po-

pieriaus skiautelių nupieškite daug paukščiukų.

4. Na o dabar, vaikučiai, juos iškirpkite ir sutupdykite ant medžio.

Linkiu sekmes!

GINTARAS

Kur Baltijos jūra, ten augo miškai. Iš medžių išejo Geltoni sakai.

Kai Baltijos jūra, ta mišką užliejo, į gintaro grožį Sakai sukieto.

Viktoras Šimaitis

GINTARAS

apyrankėmis. Dovanoja gintarą lietuviai draugams, tuo parodydami jiems savo pagarbą ir nuosirdumą.

Jeigu buvote prie Baltijos jūros, be abejo, ieškojote gintaro. Daugiausia jo išmeta jūros bangos per audrą. Kartais galima rasti net kiaušinio dydžio gabalų, bet dažniausiai pasitaiko nedidelių gintaro trupinelių.

Iš kur atsirado gintaras?

Daug įvairių legendų sukurę žmonės apie gintaro atsiradimą. Prisiminkite legendą apie Jūrą ir Kastytį.

Mokslininkai nustatė, kad toje vietoje, kur dabar tyvuliuoja Baltijos jūra, prieš daugelį milijonų metų augo spygliuočiai miškai. Buvo drengna ir šlota, todėl iš tuomet augusių pušų gausiai varėjo saki. Jie lašėjo ant žemės, čia kietėjo ir kietėsi. Kartais į skystą saką lašą iklindavo nutupęs uodas, musė, voras ar koks kitas vabzdys ir pasilikdavo jame visam laikui. Vėliau tas vietas pamazų užliejo jūra. Atsidūrę po vandeniu, užnešti nuosėdomis, sakai virto gintaru. Gintaro gabalėliai su iklimpusiais vabzdžiais dabar labai vertinami. Juos renka muziejai. Iš jų mokslininkai gali nustatyti, kokie vabzdžiai gyveno mūsų krašte prieš milijonus metų.

GINTARO ŠALIES BALADĖ

Kaip senas gintaras prie marių

Tu vis buvai, tu vis esi. Ilgalimėnių, šilkaskarių Pušelių pasaka vėsi.

Tave gavinai ir ši rytą Lyg aną dieną

pirmą prapadę, Jokiame rašte kai nerašytą Jos gieda tavąją baladę.

O tėvyne, Aisčių žeme... Ežerų melsvi veidai. Sodai obuolių saldainių, Gintariniai Tavo marių pakraščiai.

Bangeles žaidžia, bangos rieda. Kas su jomis kartu suspesti Vėjelis dainą ugniažiedė Nuo kauburio linksmos vilnės.

Neša į tėviškę sodybas, Kaip gintarą pakrantę rades. Kai pirkioji žiburėlis žiba, Jis gieda tavąją baladę.

O tėvyne, Aisčių žeme... Ežerų melsvi veidai. Sodai obuolių saldainių, Gintariniai Tavo marių pakraščiai.

Elena Tumienė

ABC PATIEMS MAŽIAUSIEMS

Raidele ū, panaši į U, tik su brūkšneliu viršuje ir tarsi taip, lyg vejas pūstų šaltą žiemos naktį.

Ū

O Danutės, Lipnės, Au-gienės ketureidis su raidele ū - apie ūsus.

Ūsus kraipo katinukai, Ūsai dygsta ir broliukai. Ūsus ir kiškiukai turi, Ūsai, ūsai, kur tik žiuri.

Ū

Ū

Ū

Ū

Ū

Ū

Ū

Ū

Ū

Ū

Ū

Ū

Ū

Ū

Ū

Ū

Ū

Ū

Ū

Ū

MIRGA GIRNIUVIENĖ

„DINGUSIO GINTARO PASLAPTIS“

JAV Lietuvių bendruomenės švietimo taryba, 1983 m. išleido Mirgos Girniuvienės knygutę - „Dingusio gintaro paslaptis“. I kurybą vaikams rašytoja pastūmėjo noras dukreles Žarą, Rikantę ir Nomedą aukleti lietuviškes dviasia. Autorė egzodo vaikų literatūra praturtino naujų žanrų - detektyvinio romano mergaitėms, išpūdingais naujos kartos lietuvių personažais, paskatino jaunąją skaitytoja į rankas paimti lietuvišką knygą.

Labai įdomi knygelė, gausiai iliustruota, kuri baigiasi atsiveikimu su padaužiška, kiek panašia į Astridos Lindgren veikėjų vaikystę: „Jeigu Kaledų nebelaikiame, tai reiškia, kad jau nebesame vaikai“.

Rekomenduoju paskaityti!

Ū

Ū

Ū

Ū

Ū

Ū

Ū

Ū

Ū

Ū

Ū

Ū

Ū

Ū

Ū

Ū

Ū

Ū

Ū

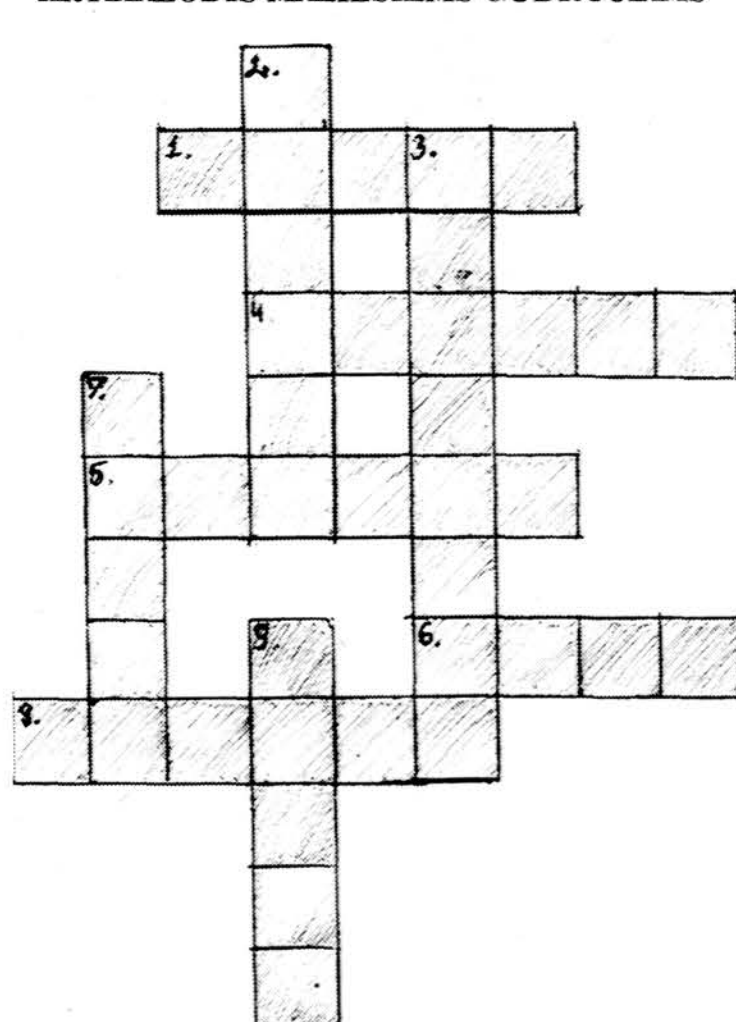
Ū

Ū

Ū

Ū

KRYŽIAŽODIS MAŽIESIEMS GUDRUČIAMS

Sukryžiuo Vita Žemaitaitytė.

Klausimai:

1. Vienodas medžio ir varšos mėnesio pavadinimas.
2. Vieta, kur auga daug medžių.
3. Augalas, kurio žiedo ieško Joninių naktį.
4. Ką grybas turi ant savo koto.
5. Atostogų ir pramogų metas, kurį labiausiai mėgsta vaikai.
6. Eršketių šeimos medis,

žydintis baltais kvapiais žiedais.

7. Vasarinis pašarinis jėvas.

8. Lygi vieta be medžių, mėgstamiausia vaikų žaidimo vieta.

9. Žemės riedulys.

Atsakymus siųskite adresu:

„Draugo“ lietuviukams 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629

Kol Lietuva nepritaris išskirtiniam JAV karių statusui, paramos negaus

Atkelta iš 1 psl.

Susitikime buvo aptarta JAV finansinė parama Irake Lenkijai priskirtoje zonoje tar-nausiančiam Lietuvos karių būriui, pasidalinta išlaidomis.

Lietuva, pasak krašto apsaugos viceministro Jono Geco, mokės tik atlyginimus kariams, o visas kitas išlaidas padengs JAV vyriausybė.

Siuo metu Pietų Irake Džozijos Britanijos zonoje tarnauja 43 Lietuvos kariai iš LDK Algirdo mechanizuotojo pėstininkų bataliono bei 8 Lietuvos karo logistai.

JAV gynybos sekretorius įvertino Lietuvos indėlį tarptautinėms operacijoms. „Mes

labai dėkingi už karinę paramą, kurią Lietuva suteikia Afganistane ir Irake. Jūsų valstybė prisideda prie laisvės visame pasaulyje“, pažymėjo Pentagono atstovas.

Siuo metu Afganistane tarnauja antrasis 40-ties Lietuvos specialiųjų operacijų pajėgų karių eskadronas.

Nuo 1995 m. iki dabar JAV parama Lietuvos kariuomenei sudarė apie 52 mln. dolerių (156 mln. litų pagal dabartinį kursą).

Šiemet birželį KAM ir JAV atstovų pasirašyti susitarimai numato, kad pagal Užsienio ginkluotųjų pajėgų finansavimo programą Lietuva šiemet gaus 12 mln. dol. vertės paramą. Nuo

1992 m. mokslus JAV aukštojoje karinėse mokyklose baigė apie 250 karininkų ir aukšto rango krašto apsaugos pareigūnų. Kasmet mokyti JAV išvyksta apie 20-30 karininkų. 1999-2001 m. JAV Humanitarinės pagalbos civiliams programos lėšos — 9 mln. dol. — teko Tauragės, Šiaulių, Kėdainių ligoninėms, Palangos vaikų namams ir senelių namams remontuoti, baldams ir medicininei įrangai įsigyti.

JAV prisidėjo kuriant ir įgyvendinant BALTBAT, BALTNET, BALTRON, BALDEF-COL projektus. Taip pat remia Lietuvos karių dalyvavimą įvairiose pratybose.

Korupcija

Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Valstybės ir teisėsaugos vadovai skelbia

Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Korupcija

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl. Atkelta iš 1 psl.

A+ PULKININKAS VALENTINAS B. SKIRGAILA-SKY, M.D.

Valentinas Benjaminas Skirgaila-Sky mirė 2003 m. birželio 17 d. Rancho Palos Verdes miestelyje, CA, sulaukęs 85 metų amžiaus. Velionis Amerikos karinėse pajėgose ištarnavo dvidešimt metų. 1973 m. pasitraukęs iš atsargos, civiliniame gyvenime dirbo medicinos gydytoju.

Valentinas B. Skirgaila gimė caro Rusijoje, kur jo tėvas, Antanas Skirgaila, baigęs inžinerijos mokslus, buvo išsiųstas dirbti matininku. Pražus bolševikinei revoliucijai, Valentino tėvai, pagal to meto karo pabėgėlių teises, pasiryžę grįžti į Lietuvą. Sunikioje keliavoje tėvynen, tėvas Antanas Skirgaila susirgo ir mirė Maskvoje. Motina su trejų metų Valentinu į Lietuvą sugrįžo 1921 metais. Apsigyveno Kaune, kur Valentinas išstojo mokyti „Aušros“ gimnazijon. Šią gimnaziją baigia 1938 metais. Tais pačiais metais įstoja į karo mokyklą. Deja, jam būnant kariūnu-aspirantu, teko iš mokyklos pasitraukti, nes sovietų okupantai jį likvidavo. Kaip nepatikimas okupaciniam režimui, V. Skirgaila turėjo slapstytis. 1940 metais su žmona Adele, kuri buvo vokiečių kilmės, repatriavo į Vokietiją. Po metų su žmona ir dukrele Juanita sugrįžo į Lietuvą ir tęsė medicinos studijas Kaune. Artėjant sovietų-vokiečių frontui ir gresiant antrai sovietų okupacijai, vėl su šeima išvyksta į Vokietiją. Čia dirbo ir studijavo, 1948 metais apgynė medicinos gydytojo diplomą. 1950-tais metais atvyko į Ameriką, į Seattle, čia įgavo vaikų medicinos daktaro licenciją.

Po trejų metų buvo pašauktas Amerikos kariuomenės tikrai tarnybai. Amerikos karinėse pajėgose pasižymėjo geru pasirodymu ir įspatinga drausme. Per savo ilgus tarnybos kariuomenėje metus jis kels kartus buvo išsiųstas tarnauti Vokietijoje, buvo narys „I-st Airborn“, ir dešimt metų dalyvavo specialiuose daliniuose — „Green Barrets“. Jam teko kovoti daugelyje pasaulio šalių: Korėjoje, Pietų Kinijoje, Filipinuose, Tailande, Komodorijoje, Laose ir Vietname. Irane V. Skirgaila dirbo kaip Shaw Medical Adviser 1969 metais. Tarnaujant specialiuose daliniuose, jam teko šokti apie 400 kartų su paraišutais kovojančios Amerikos

Regina Gasparonienė

Regina Gasparonienė

Regina Gasparonienė

Regina Gasparonienė

Regina Gasparonienė

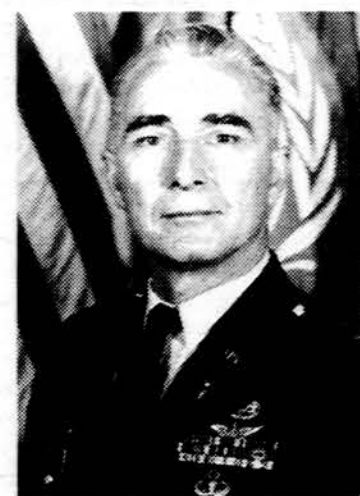
Regina Gasparonienė

Regina Gasparonienė

Regina Gasparonienė

Regina Gasparonienė

Regina Gasparonienė

Plk. Valentinas B. Skirgaila-Sky, M.D.

kariuomenės užnugarin, kad suteiktų medicininę pagalbą kariams.

Jis buvo apdovanotas įvairių valstybių daugybe žymenų — Graikijos, Prancūzijos, Italijos, Artimųjų Rytų, Vokietijos, Švedijos ir kitų. Jis yra „Bronze Star“ kavalierius. 1973 metais, pakeltas karo medicinos daktaro pulkininko laipsniu, V. Skirgaila pasitraukia iš aktyvios kariuomenės tarnybos. Civiliniame gyvenime toliau vertėsi gydytojo praktika.

Valentinas Skirgaila buvo ramaus būdo, švelnus, malonus, korektiškas ir aukštų principų asmenybė. Drauge su žmona Adele užaugino tris vaikus: dukrą Juanitą, sūnus Teodorą ir Joną. Priklausė Lietuvų Doktorų sąjungai. Draugiškai visiems padėjo medicinos praktikoje. Buvo labai stiprus fiziškai ir didelis parašiutu sporto mėgėjas. Daugelyje šalių apsilankęs ar kariškai tarnaudamas, visada susisieko su parašiutu sporto klubais ir mieliai sportavo su vietiniais sportininkais. Žmona Adelė Skirgailienė mirė 1991 metais Los Angeles, CA.

Velionis V. Skirgaila sirgo sunkia liga, kuri palengva atėmė jo sveikatą. Nulūžęs liko brolis Albinas Elskus, dailininkas, vitražistas, New Yorke; dukros Juanitos ir sūnaus Teodoro šeimos Kalifornijoje, sūnaus Jono šeima Seattle, WA, bei artimi giminės Lietuvoje.

Kariuomenės medicinos daktaro pulkininko Valentino B. Skirgailos-Sky laidotuvių paminėjimas įvyko 2003 metų liepos 17 d., ketvirtadienį, Rancho Palos Verdes The Wayfers Chapel.

Regina Gasparonienė

Regina Gasparonienė

Regina Gasparonienė

Mielam klases kolegai

A+ A.

Inž. ANATOLIJUI JAZBUČIUI

mirus, reiškiamė nuoširdžią užuojautą žmonai MARYTEI, sūnui TOMUI bei kitiems artimiesiems.

Elena ir Aleksas Karaliūnai
Marytė ir Vacys Salikliai

Į PALANGĄ — APLINKINIAIS KELIAIS

Atkelta iš 6 psl.

Paraškas dalyvauti jose iki trečiadienio buvo pateikę apie 20 komandų. Organizatoriai sako, jog šiemet varžybos Palangoje bus gausiausios ir įspūdingiausios iš iki šiol vykusių.

Prognozuojama, jog, priklausomai nuo oro sąlygų, lenktynių finišą nugalėtojai gali pasiekti maždaug po 8,5–9,5 valandos. Varžybų nugalėtojai bus apdovanoti įspūdinga „Horn Grand Prix“ laimėtojų taure.

Tradiciskai „Horn Grand Prix“ dalyviai jau trečiadienį susibūrė Palangos centre, Vytauto gatvėje. Čia iki 18 valandos buvo tiksliai žinomi visi lenktynėse dalyvaujantys automobiliai, o po to jie varžėsi „Statoil tepalų“ supersprinto rungtyje.

Ketvirtadienį tiesiose trasose dalyse šeimininkavo „dra-

go“ entuziastai. Pirmą kartą „Horn Grand Prix“ istorijoje buvo surengtos 401 metro „drago“ lenktynės. Dalyviai varžėsi keturiose klasėse.

Penktadienio vidurdienį prasidėjo pusantros valandos trukusi varžybų dalyvių treniruotė. Pavaikavę žiūrovų aistras turėtų kaitinti kvalifikaciniai varžymai.

Liepos 26 dieną prieš lenktynių startą publika galės pasigrožėti Lietuvos „Rolls-Royce“ klubo automobilių parada, dar sykį susipažinti su pretendentesėmis „Horn Grand Prix Mis“ titulu. Lenktynių startas bus duotas šeštadienį, 11 valandą. Kol tėsės azartiškai kova „Horn Grand Prix“ lenktynių trasoje, publikai bus pasiūlyta daug pramogų, žaidimų, konkursų, kurių nugalėtojai bus apdovanoti vertingais prizais. (Elta)

* Lietuvos delegacija, vadovaujama užsienio reikalų ministro Antano Valionio, Briuselyje „pralaužė ledus“ siekiant geležinkelio projekto „Rail Baltica“ (RB) įtraukimo tarp pirmųjų Europos Komisijos (EK) finansuojamų projektų. Įgyvendinus apie 2,5 mlrd. eurų vertės projektą, Taliną ir Berlyną sujungtų geležinkelis, o Lietuvai teksiančių darbų vertė siektų 800 mln. eurų. Susipažinusi su lietuvių argumentais dėl norimų vystyti projektų, EK pirmininko pavaduotoja Loyola de Palazio lietuviams patikino, kad EK „labai rimtai“ svarstys galimybę įtraukti „Rail Baltica“ tarp artimiausių metų numatomų įgyvendinti projektų. (VŽ-Elta)

* Grupelė aklųjų ir silpnaregių susitiko su „Hansabanko“ Kauno regiono vadovais, kurie įteikė žmonėms su regėjimo negalia specialias mokymų korteles. Šis bankas, gegužę įrengęs Kaune pirmąjį ne tik Lietuvoje, bet ir Latvijoje bei Estijoje bankomatą, išsėjęs pažadą aprūpinti akluosius ir silpnaregius mokymų kortelėmis. Dabar pirmasis neigaliųjų dešimtukas galės bet kada pasiminti reikalingą pinigų kiekį iš bankomato, mokančio gražia lietuviška kalba „bendrauti“ su akluoju ir silpnaregiu. Šis projektas bankui kainavo 30,000 litų. „Hansabanko“ Kauno regiono valdytoja Raimonda Kizienė pažadėjo, kad bankas nedelsdamas spės visas technines problemas, kurios galėtų iškilti ateityje akliems ir silpnaregiams, naudojantis mokymų kortelėmis. (KD-Elta)

* Latvijos vyriausybė ištesėjo verslininkams duotą pažadą nuo kitų metų pelno mokesčių sumažinti 15 proc. Tai geriausia žinia ten dirbantiems lietuviams. Latvijoje yra įregistruota per 640 įmonių su lietuvišku kapitalu. (VŽ-Elta)

* Vieną iš smulkiosios kontrabandos Lietuvoje parduodama 350 mln. litų vertės prekių. Teigiama, kad iš per metus Lietuvoje surašomų 230 mln. cigarečių pakelių 50 mln. — kontrabandiniai. (LR-Elta)

Būkime pažįstami!

Neseniai atvažiavusiems, norintiems skaityti DRAUGĄ, siūsiame jį 1 mėn. nemokamai. Praneškite savo pavardę, vardą, adresą ir telefono numerį raštu (DRAUGAS, 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629) arba telefonu 773-585-9500. Būkime pažįstami! (JAV)

vardas, pavardė _____

adresas _____

miestas, valstija, zip _____

telefono numeris _____

PASLAUGOS

A & S 24 HRS. 7 DAYS
773-531-1833
312-371-1837

FREE ESTIMATE
Apšildymo ir šaldymo sistemų
visapusiškas aptarnavimas ir
instaliacija
Vandens šildytuvai
Kamrai
Gariniai boileriai
Centrinė šildymo sistema

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, President

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kolp 95 Metus.

Vokietija Lietuvos informatikos specialistams siūlo „žalias korteles“

Atkelta iš 1 psl.

„Europos Sąjungos struktūrinių fondų pinigai, atrodo, vėl aplenkė šią sritį“, apgailestavo vienas iš „Infobalt“ vadovų.

2000 metais Vokietijos vyriausybė supaprastino darbo leidimų išdavimą užsienio specialistams ir paskelbė ketinanti išduoti 20,000 „žalių kortelių“ informacinių technologijų specialistams iš valstybių, nepriklausančių Europos Sąjungai. Per šį laikotarpį buvo išduo-

ta 14,500 „žalių kortelių“.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Genovaitė ir a.a. Vincas Maciūnai su sūnumis Algiiu ir Vytautu.

MIRĖ DR. VINCAS MACIŪNAS

Sulaukęs 94-erių metų, Philadelphiaje liepos 20 d. mirė dr. Vincas Maciūnas. Velionis buvo lituanistas, lietuvių literatūros istorikas, Vilniaus universiteto profesorius. Dėstė Pabaltijo universitete, Pinneberge, Vokietijoje. Amerikoje iki pensijos dirbo bibliotekininku University of Pennsylvania. Nuliūdę liko žmona Genovaitė, sūnūs Vytautas ir Algis, marčios Alė ir Liucia, anūkai Audra, Daina, Jonas ir Lina, velionio brolis dr. Algirdas Maciūnas su

šeima ir pusseserė Aldona Matuzienė.

Atsisveikinimas ir šv. Mišios vyks šeštadienį, liepos 26 d., 9:30 v. r. Šv. Andriejaus bažnyčioje, Philadelphiaje. Vietoj gėlių velionio atminimui šeima aukomis kviečia paremti arba Lietuvos literatūros ir tautosakos institutą, kuris tarp kitų lituanistinių darbų ruošiasi išleisti dr. Maciūno raštus, arba „Draugo“ dienraštį, kuriame dr. Maciūnas yra nemažai rašęs ir labai vertino.

A. A. Nijolės Bertašiūtės-Maskaliūnienės prisiminimas jos mirties metinėse bus šį šeštadienį, liepos 26 d.: 11 val. r. šv. Mišios Pal. J. Matulaičio misijos bažnyčioje, 12:30 val. p.p. paminklo pašventinimas Lietuvių tautinėse kapinėse. A. A. Nijolės draugai, pažįstami, artimieji nuoširdžiai kviečiami dalyvauti.

Liepos 26 d., 8 val. v., PLC banketinėje salėje vyks labdaringas vakaras naujo sporto komplekso statybai paremti. Linksmas ansamblis „Kaukas“, vaišins „Bravo“ virtuvė. Programoje dalyvaus operos dainininkė Nida Grigalavičiūtė ir pianistas – improvizuotojas Dalius Paulavičius. Labdaringo vakaro mokestis 35 dol.

„Tautos ir valstybės ryšys“, Lietuvos valstybės 750 metų sukaktį minint – šį sekmadienį, liepos 27 d., 12 val.,

tuojau po 11 v. šv. Mišių, PLC didžiojoje salėje. Kalbės Bronius Nainys, apžvelgdamas iš arti stebėtus liepos 1-6 d. Vilniuje vykusius istorinius politinius ir kultūrinius renginius.

A. A. Vlado Šoliūno mirčiai prisiminti rugpjūčio 2 d., šeštadienį, 8 val. rytą, Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje bus aukojamos šv. Mišios. Šeima kviečia dalyvauti ir pasimelsti už a.a. Vlado sielą.

Prof. dr. Jonas Račkauskas, LTSC pirmininkas, dalyvaus Lietuviškų studijų ir poilsio savaitėje Dainavoje ir kalbės labai aktualia tema apie lietuvių archyvinės medžiagos išlikimo galimybes užsienyje. Tiksliai jo paskaitos data bus paskelbta vėliau. Savaitė vyks rugpjūčio 17-24 d. Ją rengia Lietuvių fronto bičiuliai.

PALAIMINTOJO IR KANKINĖS PRISIMINIMAS

Čikagos ir apylinkių Nekaltojo Prasidėjimo Švč. M. Marijos seselių (Putnamo) rėmėjai paminėjo arkivyskupo Jurgio Matulaičio paskelbimo palaimintuoju šventę. Šių metų liepos 13 d., sekmadienį, Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje kun. Rimvydas Adomavičius atnašavo šv. Mišias. Po Mišių visi rėmėjai ir svečiai rinkosi į parapijos salę, kur įvyko minėjimas.

Prieš užkandžius kun. Rimvydas Adomavičius uždegė tris žvakes prie pal. Jurgio Matulaičio portreto, papuošto gėlėmis. Savo maldoje jis priminė, kad palaimintasis ir kiti šventieji asmenys, pripildyti malonių gausa, šviestų mūsų pilkame, kasdieniniame gyvenime.

Julija Smilgienė pakvietė kun. dr. Kęstutį Trimaką toliau tęsti minėjimą. Jis pirmiausiai gausiai susirinkusiems padėkojo už dalyvavimą ir pagarbą pal. Matulaičiui ir Sibiro kankinei Adelei Dirsytei. Kun. Trimakas sakė, kad kalbėti apie šventus žmones yra nuostabu, nes jie kažin kaip dvasios malone rišasi ir yra siunčiami pačiu reikalingiausiu laiku. Kai popiežius Jonas Paulius II paskelbė ar-

kivyskupą Jurgį Matulaitį palaimintuoju, jis pasakė, kad tai yra dovana Bažnyčiai ir Lietuvai. Ir taip sutapo, kad šio sekmadienio skaitinyje Jėzus išsiuntė kaip tik po du apaštalus skelbti Dievo žodį. Kun. Trimakas savo kalboje taip pat sujungė pal. Matulaitį ir kankinę Dirsytę. Juodu abu buvo atsiųsti tuo laiku, kada buvo labiausiai reikalingi. Nors jie tampriai buvo susijungę dvasia mintyse, bet jų laikai ir gyvenimai buvo labai skirtingi. Vienas arkivyskupas, kita — mokytoja. Palaimintasis gimė 1871 m., o kankinė 1909 m., kada kun. Jurgis davė kunigystės įžadus. Kai arkivyskupas reformavo vienuolynus, Adelė pradėjo eiti į mokyklą. Kai 1927 m. mirė arkivyskupas Matulaitis, mokytoja Dirsytė buvo bebianti Kėdainių gimnaziją.

Kun. Trimakas žemėlapyje parodė, kokie skirtingi šių dviejų asmenybių gyvenimo keliai. Juodu abu savotiškai turėjo pakelti kancias, tiek fizes, tiek dvasines. Matulaičio keliai jį vedė į Vakarus. Jis gyveno Lenkijoje, atnaujino marijonų vienuolynus, kurie paplito po visą pasaulį, įsteigė Nekaltojo Prasidėjimo

ČIKAGOS LIETUVIAI PAGERBĖ ATLANTO NUGALĖTOJUS

Darius ir Girėnas prisimintas jų žygio 70-mečio proga

Liepos mėnesio viduryje Čikagos lietuviai turėjo kelias progas pagerbti jau legendiniu skrydžiu tapusį Dariaus ir Girėno žygį per Atlantą, atliktą prieš 70 metų — 1933-ųjų liepą.

Čia pirmieji šį žygį prisiminė kauniečiai lakūnai Viktoras Ramonas ir Gintautas Staniulis, kurie, norėdami pagerbti Darių ir Girėną, mažą lektuvą išsileido į kelionę Amerikon ir atgal. Nors jų skrydis į šią šalį užtruko ilgo, tačiau kelionė atgal vyko žymiai sklandžiau ir jie savo užsibrėžtą tikslą atliko.

Atskridę į Čikagą, kauniečiai liepos 12 d. prie Marquette Parke esančio legendinių lakūnų paminklo padėjo gėlių, o vėliau „Seklyčios“ patalpose atsakinėjo į spaudos žmonių ir kitų mūsų tautiečių klausimus apie jų skrydį per Atlantą.

Liepos 19 d. jiems sugrįžus į Kauną, šie Dariaus ir Girėno atlikto istorinio darbo sekėjai ten buvo irgi pagerbti, kuomet juos Kauno Aleksoto oro uoste pasitiko net pats Lietuvos prezidentas Rolandas Paksas.

Pagrindinį Dariaus ir Girėno minėjimą surengė inžinieriai ir architektai

Dariaus ir Girėno skrydžio per Atlantą 70-mečio minėjimą Čikagoje surengė ne šių lakūnų ar jų lektuvų „Lituanicos“ vardą turinčios organizacijos (lietuvių karo veteranų postas, sporto ir skautų vienetai), bet Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos (ALIAS) Čikagos skyriaus valdybos nariai.

Minėjimas pradėtas liepos 20 d. rytą pamaldomis (jas laikė ir minėjimui pritaikytą pamokslą pasakė kun. Rimvydas Adomavičius) Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, Marquette Parko lietuvių telkinyje. Čia su vėliau dalyvavo Amerikos legiono lietuviškųjų postų (Dariaus ir Girėno bei Don Varno) nariai, šauliai bei kitų organizacijų atstovai.

Tuoju po pamaldų išsiričiuota eisenai prie Dariaus-Girėno paminklo, žygiuojant Lithuanian Plaza Ct. ir Californijos gatvėmis. Nors pamaldose galėjo dalyvauti arti tūkstančio tautiečių, tačiau prie paminklo pajudėjo gal trigubai mažesnis būrys.

Kalbėjo naujasis Lietuvos konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius

Šiose iškilmėse mūsų tautiečiai išvydo ir naująjį Lietuvos gen. konsulą Čikagoje A. Daunoravičių (jis pakeitė nesenai į Lietuvą sugrįžusį Giedrį Apuoką). Savo kalboje gen. konsulas iškėlė legendinių lakūnų žygio per Atlantą svarbą ir priminė jų dvasinio palikimo reikšmę. Tai, kalbėtojo nuomone, padėjo lietuviams išgyventi klaidaus sovietmečio dešimtmečius. „Tikiuosi, kad Dariaus ir Girėno šviesa mus lydės ir ateityje“, — pabrėžė gen. konsulas, kuris dėkojo visiems, kurie puoselėja šių drąsulių atminimą, nes jie to yra nusipelnę.

Programoje, kurią pradėjo ir vedė ALIAS Čikagos sk. narys Aurelija Dobrovolskienė, buvo sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai (vadovavo solistai Vaclovas ir Margarita Momkai), buvo perskaitytas drąsiųjų lakūnų testamentas, trumpai angliškai kalbėjo Dariaus ir Girėno karo veteranų posto atstovas, buvo atliktos kariškos pagerbimo apeigos ir kt. Taip pat kalbėjo Dariaus šeimos atstovė iš Lietuvos dr. Vida Škėmaitė-Navickienė. Ji trumpai išskaičiavo šio legendinio lakūno nuopelnus įvairiose srityse, sakydama, jog Steponas Darius buvo ir visada išliks garbingu žmogumi.

Pasibaigus iškilmėms prie paminklo, dar mažesnis tautiečių būrys grįžo į šalia bažnyčios esančią parapijos salę, kur toliau buvo tęsiamas minėjimas. Jį čia pradėjo ALIAS vicepirmininkas Rimantas Gurauskas. Šioje vietoje pagrindinė programos dalimi buvo 1983 metais Lietuvoje (tada tarybine) susuktos doku-

LOTERIJA LAUKIA

„DRAUGO“ VASAROS ŠVENTEI LABAI TRŪKSTA PRIZŲ LAIMĖJIMAMS!

Zaislai, statulėlės, paveikslai, rankdarbiai, indai — viską, ko Jūs savo namuose šiuo metu nepritaikote, padovanokite mums! Jūsų dovanoti laimikiai pradžiugins kitus šventės dalyvius.

„Draugo“ vasaros šventės rengėjai jums labai dėkingi!

„Draugo“ adresas: 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629. Tel. 773-585-9500.

Minėjimo dalyviai (sėdi iš kairės): Regina Jautokaite, Juzė Ivašauskienė, Kazimiera Požarniukienė, Valerija Čepaitienė. Stovi: Valda Rašymienė, Julija Smilgienė, kun. dr. Kęstutis Trimakas, Viktorija Valavičienė.

M. Marijos vienuolyną Lietuvoje. Vilniaus okupacijos metais vyskui Matulaičiui reikėjo daug išminties ir kantrybės, nes tada Vilniuje jį traukė į visas puses: lenkai, gudai, lietuviai. Jam buvo sunku laviruoti tomis sąlygomis ir todėl jis daug kentėjo. Išsivadavęs iš Vilniaus intrigų sukurio, jis išvyksta į Romą. Čia rūpinasi Lietuvos ir Vatikano konkordato sudarymu. Du kartus lankosi Amerikoje. Pirmą kartą 1913 m., antrą kartą — 1926 m. Susipažįsta su Amerikos lietuvių gyvenimu.

Adelės Dirsytės gyvenimas pasuko priešinga kryptimi — į Rytus. Lietuvoje ji rašė straipsnius „Vaidilutėje“, „Moteryje“. Savo straipsniuose ji prieštaravo minčiai, kuri buvo populiari komunistinėje Rusijoje, kad nereikalingi stiprūs šeimos ryšiai. Ji įžvelgė didelį pavojų, kad iš tokių šeimų gali atsirasti gatvės vaikai, valkatos ir nusidėjėliai. Okupacinei valdžiai jos tokios mintys nepatiko. Adelė Dirsyte 1946 m. apkaltinta komunizmo šmeižimu ir areštuota. 1947 m. ji išvežama į Sibirą. Čia ji

dirba įvairius fizinius darbus — prie tilto ir geležinkelio statybos Vorkutoje, Tomske, Magadane ir kitur. Tai, ką ji mėgo Lietuvoje — vakarėlius, susibūrimus, dainavimą, ji visa tai perkėlė ir į Sibiro gyvenimą. Kaip tik tokio žmogaus reikėjo niūriame Sibiro kalinių gyvenime. Adelė mokė draugus dainuoti, įvairiomis progomis kurė linksmus kupletus, darė viską, kad tik palengvintų savo likimo draugų gyvenimą. Dirsyte labiausiai buvo pasišventusi kaip katalikė moteris, kurią ji pati įkūnijo maldaknygėje „Marija, gelbėk mus“. Šioje knygutėje (išverstoje į daugel kalbų) ji rašo apie Kristaus kryžiaus kelius, eucharistiją, meldžiasi už visus, o labiausiai už Lietuvą ir savo išsiilgtus namiškus. Išskankinta, bet nepalūžusi dvasia Adelė parodė, kad joks brutalus žiaurumas negali nugalėti gėrio. Po visų kančių Adelė 1955 m. mirė Sibire.

Programos pabaigai kun. Kęstutis Trimakas sukalbėjo dvi maldas: pirmą, kad pal. Jurgis Matulaitis būtų paskelbtas šventuoju, ir antrą,

kad Adelė Dirsyte būtų paskelbta palaimintąja. Buvo renkamos petijos, kad būtų surasti šios Sibiro kankinės palaikai ir pargabenti į Lietuvą.

Yra išleista monografija apie Adelę Dirsyte. Knygoje surinktos žinios apie Adelės gyvenimą, jos studijas, ateitininkishką veiklą, už kurią ji sovietų valdžios buvo suimta ir ištremta sunkiems darbams. Ši kilni asmenybė buvo sunaikinta fiziškai, bet išliko gyva savo stipria, krikščioniška dvasia.

Julija Smilgienė padėkojo kun. dr. Kęstučiui Trimakui už žinių apie pal. Matulaitį ir kankinę Adelę Dirsyte suteikimą. Toliau buvusiai rėmėjų pirmininkei Juzei Ivašauskieniui buvo padėkota už pirminkavimą ir įteikta gėlių. Taip pat buvo pristatyta nauja rėmėjų pirmininkė Kazimiera Požarniukienė. Svečiai, susėdę prie gražiai gėlėmis papuoštų stalų, pasivaišinę rėmėjų ir Anų šeimos „Baltic“ kepyklos padovanotais valgiais, išsiskirstė.

Saulė Jautokaite

Dariaus ir Girėno skrydžio 70-mečio minėjimo prie paminklo Marquette Parke momentas. Vilma Jarulienė skaito Dariaus ir Girėno testamentą.

mentinės juostos „Lituanikos sparnai“ demonstravimas. Ši trumpa žymiojo Lietuvos dokumentikos filmų kūrėjo R. Verbos pagaminta juosta buvo aktuali ne tik anais laikais, bet ir dabar, nes ji apima daug istorinės medžiagos iš drąsiųjų lakūnų pasiruošimo žygiui, jų tragedijos, duodama atsiliepimų apie galimas jų žūties priežastis ir kt.

Reikia pažymėti, jog šis minėjimas buvo kuklus (gal net per kuklus, žinant mūsų tautiečių skaičių Čikagoje bei jos apylinkėse). Tačiau, kaip

atrodė, niekas nerodė pastangų šiam įvykiui skirti daugiau dėmesio. Todėl ALIAS Čikagos skyriaus žmonių įnašą reikia vertinti teigiamai, nes be jų turbūt ši sukaktis visai nebūtų pamiršta.

„Draugas“ visus 94 metus buvo gyvas savanorių dėka. Laukiame jų ir šiemet vasaros šventėje rugsėjo 10 d. Galintys ateiti į talką kviečiami paskambinti „Draugo“ valdybos pirm. Marijai Remienei 708-562-1448.

VIENA RAIDĖ SUMAIŠĖ ISTORIJA

Grįžusi iš Lietuvos „Drauge“ radau atspausdintą savo straipsnį „Meilė arabų karaliui ir jo tautai“, kuriame rašiau, jog 1999 m., mirus Jordano karaliui Hussein, į jo laidotuves, tarp daugel pasaulio valstybių vadovų, atskrido JAV keturi prezidentai: Bill Clinton, George Bush, Jimmy Carter ir Gerald Ford. Nelaimei, dėl korektūros klaidos išėjo, kad atvyko ne tėvas George Bush, bet jo sūnus George W. Bush. Tuo laiku prezidentu buvo B. Clinton, o George W. Bush į Baltuosius rūmus dar nebuvo įžengęs. Dėkoju akyliems skaitytojams, pastebėjusiems šią klaidą, bet laiškų skyriuje jos nepriskyrusiems čia rašančiosios saskaiton.

Stasė E. Semėnienė

Lietuvių fondo golfo diena – žaidynės vyks rugsėjo 28 d., sekmadienį, Old County club, Orland Park, IL. Norintys dalyvauti kviečiami registruotis iš anksto, kreiptis į Vyta ir Aldoną Vaitkus tel. 630-243-8178.

Tai - Jūsų laikraštis
DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAIL

SKELBIMAI

• **Amerikos Lietuvių radijas**, vad. Anatolijus Šlutas kiekvieną sekmadienį 7 val. r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas: 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632. (sk.)